

ნორმათა პირველი ვერსიები შეიმუშავეს ს. ჯანაშიამ (მსაზღვრელი სახელის შეთანხმება საზღვრულთან ბრუნვაში) და ლ. ლეჟავამ (მსაზღვრელი სახელის შეთანხმება საზღვრულთან მრავლობით რიცხვში), გამოქვეყნებულია 1970 წელს „თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმებში“.

ნორმის პროექტის ახალი რედაქცია მოამზადა თამარ ვაშაკიძემ.

პროექტი განხილულია თსუ არნ. ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოზე (2022 წლის 25 თებერვალს) და მიღებულია სახელმწიფო ენის დეპარტამენტის ექსპერტთა კომისიის 2022 წლის 3 აგვისტოს სხდომაზე.

**მსაზღვრელი რიცხვითი სახელის შეთანხმება საზღვრულთან
ბრუნვასა და რიცხვში**

რიცხვითი სახელით გადმოცემული ატრიბუტული მსაზღვრელის საზღვრულთან შეთანხმებისას უნდა გათვალისწინდებოდეს შემდეგი წესები:

1. რაოდენობითი რიცხვითი სახელებით (მათ შორის – გაურკვეველი რიცხვის აღმნიშვნელითაც: ბევრი, მრავალი, ცოტა...) წარმოდგენილ **პრეპოზიციურ** მსაზღვრულთან საზღვრული მხოლოდობით რიცხვში დაისმის. ის (მსაზღვრელი) ისე ეთანხმება საზღვრულს ბრუნვაში, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი.

სახ.	სამ-ი	მეგობარ-ი	ბევრ-ი	ბავშვ-ი
მოთხრ.	სამ-მა	მეგობარ-მა	ბევრ-მა	ბავშვ-მა
მიც.	სამ	მეგობარ-ს	ბევრ	ბავშვ-ს
ნათ.	სამ-ი	მეგობარ-ის	ბევრ-ი	ბავშვ-ის
მოქმ.	სამ-ი	მეგობარ-ით	ბევრ-ი	ბავშვ-ით
ვით.	სამ	მეგობარ-ად	ბევრ	ბავშვ-ად
ნოდ.	(სამ-ო	მეგობარ-ო)	(ბევრ-ო	ბავშვ-ო)

1.1. როცა **პრეპოზიციურ** მსაზღვრელად გვაქვს **ორი ათასი** ტიპის (ორკომპონენტური) შედგენილი რიცხვითი სახელები, საზღვრულს ბრუნვაში ეთანხმება მხოლოდ ბოლო წევრი – **ათასი** (ისე, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი სახელი), ხოლო პირველი ნაწილი (**ორი**) უცვლელად (სახ. ბრუნვის ფორმით) წარმოდგება ყველა ბრუნვაში.

სახ.	ორ-ი	ათას-ი	სტუდენტ-ი
მოთხრ.	ორ-ი	ათას-მა	სტუდენტ-მა
მიც.	ორ-ი	ათას	სტუდენტ-ს
ნათ.	ორ-ი	ათას-ი	სტუდენტ-ის
მოქმ.	ორ-ი	ათას-ი	სტუდენტ-ით
ვით.	ორ-ი	ათას	სტუდენტ-ად
ნოდ.	(ორ-ი	ათას-ო	სტუდენტ-ო)

1.2. ანალოგიური ვითარება გვექნება (მაშასადამე, საზღვრულს ბრუნვაში შეენწყობა რიცხვითი სახელის მხოლოდ ბოლო წევრი ისე, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი სახელი) მაშინაც, როცა **პრეპოზიციურ** მსაზღვრელად წარმოდგენილია **სამი ათას ხუთასი** (სამკომპონენტური), **ხუთი ათას შვიდას თხუთმეტი** (ოთხკომპონენტური) ტიპის შედგენილი რიცხვითი სახელები.

სახ.	სამ-ი	ათას	ხუთას-ი	სტუდენტ-ი
მოთხრ.	სამ-ი	ათას	ხუთას-მა	სტუდენტ-მა
მიც.	სამ-ი	ათას	ხუთას	სტუდენტ-ს
ნათ.	სამ-ი	ათას	ხუთას-ი	სტუდენტ-ის
მოქმ.	სამ-ი	ათას	ხუთას-ი	სტუდენტ-ით
ვით.	სამ-ი	ათას	ხუთას	სტუდენტ-ად
წოდ.	(სამი-ი	ათას	ხუთას-ო	სტუდენტ-ო)

სახ.	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტ-ი	სტუდენტ-ი
მოთხრ.	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტ-მა	სტუდენტ-მა
მიც.	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტ	სტუდენტ-ს
ნათ.	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტ-ი	სტუდენტ-ის
მოქმ.	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტ-ი	სტუდენტ-ით
ვით.	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტ	სტუდენტ-ად
წოდ.	(ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტ-ო	სტუდენტ-ო)

1.3. საზღვრულს შედგენილი რიცხვითი სახელის (რომელიც **პრეპოზიციური** მსაზღვრელის ფუნქციას ასრულებს) მხოლოდ ბოლო კომპონენტი ეთანხმება ბრუნვაში იმ შემთხვევაშიც, თუ პირველი წევრი ფუძეხმოვნია.

სახ.	რვა	ათას-ი	სტუდენტ-ი
მოთხრ.	რვა	ათას-მა	სტუდენტ-მა
მიც.	რვა	ათას	სტუდენტ-ს
ნათ.	რვა	ათას-ი	სტუდენტ-ის
მოქმ.	რვა	ათას-ი	სტუდენტ-ით
ვით.	რვა	ათას	სტუდენტ-ად
წოდ.	(რვა	ათას-ო	სტუდენტ-ო)

1.4. თუ **პრეპოზიციურ** მსაზღვრელად წარმოდგენილი შედგენილი რიცხვითი სახელის ბოლო კომპონენტი ფუძეხმოვნია (**ორი ათას რვა სტუდენტი...**), ბრუნვის ნიშნებს დაირთავს მხოლოდ საზღვრული, ხოლო თუ ბოლო წევრი ფუძეთანხმოვნია სახელით არის გამოხატული (**ორი ათას შვიდი სტუდენტი**), ეს უკანასკნელი (ფუძეთანხმოვნია ნაწილი) ისე ეთანხმება საზღვრულს ბრუნვაში, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე (ფუძეთანხმოვნია) ზედსართავი.

სახ.	ორ-ი	ათას	რვა	სტუდენტ-ი
მოთხრ.	ორ-ი	ათას	რვა	სტუდენტ-მა
მიც.	ორ-ი	ათას	რვა	სტუდენტ-ს
ნათ.	ორ-ი	ათას	რვა	სტუდენტ-ის
მოქმ.	ორ-ი	ათას	რვა	სტუდენტ-ით
ვით.	ორ-ი	ათას	რვა	სტუდენტ-ად
წოდ.	(ორ-ი	ათას	რვა	სტუდენტ-ო)

1.5. პრეპოზიციურ მსაზღვრელად დასტურდება აგრეთვე **ორი მილიონი, სამი მილიარდი ...** ტიპის (ორკომპონენტიანი) შედგენილი რიცხვითი სახელები. ასეთ შემთხვევებში ორივე ნაწილი (**ორი და მილიონი; სამი და მილიარდი ...**) ბრუნვის ნიშნებს სრულად დაირთავს სახელობითში,

მოთხრობითსა და წოდებითში; მიცემითსა და ვითარებითში ფუძის სახით წარმოდგება, ხოლო ნათესაობითსა და მოქმედებითში ჩამოსცილდება ბრუნვისნიშნისეული თანხმოვნითი ელემენტი.

სახ.	ორ-ი	მილიონ-ი	კაც-ი
მოთხრ.	ორ-მა	მილიონ-მა	კაც-მა
მიც.	ორ	მილიონ	კაც-ს
ნათ.	ორ-ი	მილიონ-ი	კაც-ის
მოქმ.	ორ-ი	მილიონ-ი	კაც-ით
ვით.	ორ	მილიონ	კაც-ად
წოდ.	(ორ-ო	მილიონ-ო	კაც-ო)

სახ.	სამ-ი	მილიარდ-ი	კაც-ი
მოთხრ.	სამ-მა	მილიარდ-მა	კაც-მა
მიც.	სამ	მილიარდ	კაც-ს
ნათ.	სამ-ი	მილიარდ-ი	კაც-ის
მოქმ.	სამ-ი	მილიარდ-ი	კაც-ით
ვით.	სამ	მილიარდ	კაც-ად
წოდ.	(სამ-ო	მილიარდ-ო	კაც-ო)

1.6. თუ პრეპოზიციურ მსაზღვრელად გვაქვს **ორი მილიონ შვიდასი, სამი მილიარდ ცხრაასი** (სამკომპონენტიანი), **ხუთი მილიონ ოთხას ორმოცდაათი, ოთხი მილიარდ ცხრაას ოთხმოცდათხუთმეტი** (ოთხკომპონენტიანი), **ექვსი მილიონ ცხრაასი ათას შვიდასი, სამი მილიარდ ხუთასი ათას რვაასი** (ხუთკომპონენტიანი)... ტიპის შედგენილი რიცხვითი სახელები, საზღვრულს ბრუნვაში ეთანხმება მხოლოდ ბოლო წევრი (**შვიდასი, ცხრაასი, ორმოცდაათი, ოთხმოცდათხუთმეტი...**) ისე, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი სახელი.

სახ.	ორ-ი	მილიონ	შვიდას-ი	კაც-ი
მოთხრ.	ორ-ი	მილიონ	შვიდას-მა	კაც-მა
მიც.	ორ-ი	მილიონ	შვიდას	კაც-ს
ნათ.	ორ-ი	მილიონ	შვიდას-ი	კაც-ის
მოქმ.	ორ-ი	მილიონ	შვიდას-ი	კაც-ით
ვით.	ორ-ი	მილიონ	შვიდას	კაც-ად
წოდ.	(ორ-ი	მილიონ	შვიდას-ო	კაც-ო)

სახ.	სამ-ი	მილიარდ	ცხრაას-ი	კაც-ი
მოთხრ.	სამ-ი	მილიარდ	ცხრაას-მა	კაც-მა
მიც.	სამ-ი	მილიარდ	ცხრაას	კაც-ს
ნათ.	სამ-ი	მილიარდ	ცხრაას-ი	კაც-ის
მოქმ.	სამ-ი	მილიარდ	ცხრაას-ი	კაც-ით
ვით.	სამ-ი	მილიარდ	ცხრაას	კაც-ად
წოდ.	(სამ-ი	მილიარდ	ცხრაას-ო	კაც-ო)

სახ.	ხუთ-ი	მილიონ	ოთხას	ორმოცდაათ-ი	კაც-ი
მოთხრ.	ხუთ-ი	მილიონ	ოთხას	ორმოცდაათ-მა	კაც-მა
მიც.	ხუთ-ი	მილიონ	ოთხას	ორმოცდაათ	კაც-ს

ნათ.	ხუთ-ი	მილიონ	ოთხას	ორმოცდაათ-ი	კაც-ის	
მოქმ.	ხუთ-ი	მილიონ	ოთხას	ორმოცდაათ-ი	კაც-ით	
ვით.	ხუთ-ი	მილიონ	ოთხას	ორმოცდაათ	კაც-ად	
წოდ.	(ხუთ-ი	მილიონ	ოთხას	ორმოცდაათ-ო	კაც-ო)	
სახ.	ოთხ-ი	მილიარდ	ცხრაას	ოთხმოცდათხუთმეტ-ი	კაც-ი	
მოთხრ.	ოთხ-ი	მილიარდ	ცხრაას	ოთხმოცდათხუთმეტ-მა	კაც-მა	
მიც.	ოთხ-ი	მილიარდ	ცხრაას	ოთხმოცდათხუთმეტ	კაც-ს	
ნათ.	ოთხ-ი	მილიარდ	ცხრაას	ოთხმოცდათხუთმეტ-ი	კაც-ის	
მოქმ.	ოთხ-ი	მილიარდ	ცხრაას	ოთხმოცდათხუთმეტ-ი	კაც-ით	
ვით.	ოთხ-ი	მილიარდ	ცხრაას	ოთხმოცდათხუთმეტ	კაც-ად	
წოდ.	(ოთხ-ი	მილიარდ	ცხრაას	ოთხმოცდათხუთმეტ-ო	კაც-ო)	
სახ.	ექვს-ი	მილიონ	ცხრაას-ი	ათას	შვიდას-ი	კაც-ი
მოთხრ.	ექვს-ი	მილიონ	ცხრაას-ი	ათას	შვიდას-მა	კაც-მა
მიც.	ექვს-ი	მილიონ	ცხრაას-ი	ათას	შვიდას	კაც-ს
ნათ.	ექვს-ი	მილიონ	ცხრაას-ი	ათას	შვიდას-ი	კაც-ის
მოქმ.	ექვს-ი	მილიონ	ცხრაას-ი	ათას	შვიდას-ი	კაც-ით
ვით.	ექვს-ი	მილიონ	ცხრაას-ი	ათას	შვიდას	კაც-ად
წოდ.	(ექვს-ი	მილიონ	ცხრაას-ი	ათას	შვიდას-ო	კაც-ო)
სახ.	სამ-ი	მილიარდ	ხუთას-ი	ათას	რვაას-ი	კაც-ი
მოთხრ.	სამ-ი	მილიარდ	ხუთას-ი	ათას	რვაას-მა	კაც-მა
მიც.	სამ-ი	მილიარდ	ხუთას-ი	ათას	რვაას	კაც-ს
ნათ.	სამ-ი	მილიარდ	ხუთას-ი	ათას	რვაას-ი	კაც-ის
მოქმ.	სამ-ი	მილიარდ	ხუთას-ი	ათას	რვაას-ი	კაც-ით
ვით.	სამ-ი	მილიარდ	ხუთას-ი	ათას	რვაას	კაც-ად
წოდ.	(სამ-ი	მილიარდ	ხუთას-ი	ათას	რვაას-ო	კაც-ო)

1.7. საზღვრულს შედგენილი რიცხვითი სახელის (რომელიც **პრეპოზიციური** მსაზღვრელის ფუნქციას ასრულებს) მხოლოდ ბოლო კომპონენტი ეთანხმება ბრუნვაში იმ შემთხვევაშიც, თუ პირველი წევრი ფუძემოვნიანია (**რვა მილიონი კაცი, ცხრა მილიარდი კაცი...**) და შეეწყობა ისე, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი სახელი.

სახ.	რვა	მილიონ-ი	კაც-ი	ცხრა	მილიარდ-ი	კაც-ი
მოთხრ.	რვა	მილიონ-მა	კაც-მა	ცხრა	მილიარდ-მა	კაც-მა
მიც.	რვა	მილიონ	კაც-ს	ცხრა	მილიარდ	კაც-ს
ნათ.	რვა	მილიონ-ი	კაც-ის	ცხრა	მილიარდ-ი	კაც-ის
მოქმ.	რვა	მილიონ-ი	კაც-ით	ცხრა	მილიარდ-ი	კაც-ით
ვით.	რვა	მილიონ	კაც-ად	ცხრა	მილიარდ	კაც-ად
წოდ.	(რვა	მილიონ-ო	კაც-ო)	(ცხრა	მილიარდ-ო	კაც-ო)

1.8. თუ **პრეპოზიციურ** მსაზღვრელად წარმოდგენილი შედგენილი რიცხვითი სახელის ბოლო კომპონენტი ფუძემოვნიანია (**ოთხი მილიონ ექვსასი ათას რვა, ხუთი მილიარდ შვიდასი ათას ცხრა...**), ბრუნვის ნიშნებს დაირთავს მხოლოდ საზღვრული, ხოლო თუ ბოლო წევრი ფუძეთანხმოვნიანი

სახელით არის გამოხატული, ეს უკანასკნელი (ფუძეთანხმოვნის ნაწილი) ისე ეთანხმება საზღვრულს ბრუნვაში, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე (ფუძეთანხმოვნის) ზედსართავი.

სახ.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	რვა	კაც-ი
მოთხრ.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	რვა	კაც-მა
მიც.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	რვა	კაც-ს
ნათ.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	რვა	კაც-ის
მოქმ.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	რვა	კაც-ით
ვით.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	რვა	კაც-ად
წოდ.	(ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	რვა	კაც-ო)

სახ.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	ცხრა	კაც-ი
მოთხრ.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	ცხრა	კაც-მა
მიც.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	ცხრა	კაც-ს
ნათ.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	ცხრა	კაც-ის
მოქმ.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	ცხრა	კაც-ით
ვით.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	ცხრა	კაც-ად
წოდ.	(ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	ცხრა	კაც-ო)

სახ.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	ხუთ-ი	კაც-ი
მოთხრ.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	ხუთ-მა	კაც-მა
მიც.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	ხუთ	კაც-ს
ნათ.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	ხუთ-ი	კაც-ის
მოქმ.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	ხუთ-ი	კაც-ით
ვით.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	ხუთ	კაც-ად
წოდ.	(ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	ხუთ-ო	კაც-ო)

სახ.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	შვიდ-ი	კაც-ი
მოთხრ.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	შვიდ-მა	კაც-მა
მიც.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	შვიდ	კაც-ს
ნათ.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	შვიდ-ი	კაც-ის
მოქმ.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	შვიდ-ი	კაც-ით
ვით.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	შვიდ	კაც-ად
წოდ.	(ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	შვიდ-ო	კაც-ო)

1.9. **პრეპოზიციური** მსაზღვრელის ფუნქციით გამოყენებული ფუძეგაორკეცებული რიცხვითი სახელები (სამ-სამი, რვა-რვა ... ტიპისა) ისე შეენწყობიან საზღვრულს ბრუნვაში, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავები.

სახ.	სამ-სამ-ი	ბავშვ-ი	რვა-რვა	ბავშვ-ი
მოთხრ.	სამ-სამ-მა	ბავშვ-მა	რვა-რვა	ბავშვ-მა
მიც.	სამ-სამ	ბავშვ-ს	რვა-რვა	ბავშვ-ს
ნათ.	სამ-სამ-ი	ბავშვ-ის	რვა-რვა	ბავშვ-ის
მოქმ.	სამ-სამ-ი	ბავშვ-ით	რვა-რვა	ბავშვ-ით
ვით.	სამ-სამ	ბავშვ-ად	რვა-რვა	ბავშვ-ად

ნოდ. (სამ-სამ-ო ბავშვ-ო) (რვა-რვა ბავშვ-ო)

1.10. თუ პრეპოზიციურ მსაზღვრელად წარმოდგენილია შვიდი-ათი ტიპის რიცხვითი სახელი (მაშასადამე, როცა პირველი კომპონენტი სახ. ბრუნვის ფორმითაა დადასტურებული), საზღვრულს ბრუნვაში ეთანხმება კომპოზიტის ორივე წევრი (და შეენწყობა ისე, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი).

სახ.	შვიდ-ი-ათ-ი	კაც-ი
მოთხრ.	შვიდ-მა-ათ-მა	კაც-მა
მიც.	შვიდ-ათ	კაც-ს
ნათ.	შვიდ-ი-ათ-ი	კაც-ის
მოქმ.	შვიდ-ი-ათ-ი	კაც-ით
ვით.	შვიდ-ათ	კაც-ად
ნოდ.	(შვიდ-ო-ათ-ო	კაც-ო)

1.11. როცა პრეპოზიციურ მსაზღვრელად გვაქვს შვიდი-რვა ტიპის რიცხვითი სახელი (მაშასადამე, თუ პირველი კომპონენტი ფუძეთანხმონიანია – სახ. ბრუნვის ფორმით წარმოდგენილი, ხოლო მეორე – ფუძეხმონიანი), საზღვრულს ბრუნვაში ეთანხმება კომპოზიტის პირველი ნაწილი – ფუძეთანხმონიანი წევრი (შეენწყობა ისე, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი).

სახ.	შვიდი-რვა	სტუდენტ-ი
მოთხრ.	შვიდ-მა-რვა	სტუდენტ-მა
მიც.	შვიდ-რვა	სტუდენტ-ს
ნათ.	შვიდ-ი-რვა	სტუდენტ-ის
მოქმ.	შვიდ-ი-რვა	სტუდენტ-ით
ვით.	შვიდ-რვა	სტუდენტ-ად
ნოდ.	(შვიდ-ო-რვა	სტუდენტ-ო)

1.12. რვა-ცხრა ტიპის კომპოზიტი მსაზღვრელი (პრეპოზიციური) ისე შეენწყობა საზღვრულს ბრუნვაში, როგორც ფუძეხმონიანი ზედსართავი სახელი.

სახ.	რვა-ცხრა	მოსწავლე
მოთხრ.	რვა-ცხრა	მოსწავლე-მ
მიც.	რვა-ცხრა	მოსწავლე-ს
ნათ.	რვა-ცხრა	მოსწავლ-ის
მოქმ.	რვა-ცხრა	მოსწავლ-ით
ვით.	რვა-ცხრა	მოსწავლე-დ
ნოდ.	(რვა-ცხრა	მოსწავლე-ვ)

1.13. თუ კომპოზიტი რიცხვითი სახელის (რომელიც პრეპოზიციური მსაზღვრელის ფუნქციას ასრულებს) პირველი ნაწილი ფუძეხმონიანია, ხოლო მეორე – ფუძეთანხმონიანი (ცხრა-ათი მეგობარი...), საზღვრულს ბრუნვაში ეთანხმება მეორე (ფუძეთანხმონიანი) კომპონენტი (და შეენწყობა ისე, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი).

სახ.	ცხრა-ათ-ი	მეგობარ-ი
მოთხრ.	ცხრა-ათ-მა	მეგობარ-მა
მიც.	ცხრა-ათ	მეგობარ-ს
ნათ.	ცხრა-ათ-ი	მეგობრ-ის
მოქმ.	ცხრა-ათ-ი	მეგობრ-ით
ვით.	ცხრა-ათ	მეგობრ-ად
ნოდ.	(ცხრა-ათ-ო	მეგობარ-ო)

1.14. ნოდებითი ბრუნვის ფორმით წარმოდგენილი მსაზღვრელი რიცხვითი სახელი ძირითადად მხატვრულ ლიტერატურაში დასტურდება: „ოო, ძვირფასო **ოთხო წელიწადო!** ნეტავი იმას, ვისაც შენგან გადებული ბენვის ხიდი ფეხთქვეშ არ ჩასწყდომია!“ (ილია); „**ორო ჭადარო**, წყვილო ჭადარო, შემოხვეულო შუქთა ბადრებით“ (გალაკტიონი)...

1.15. თუ საზღვრული წევრი ნართანიან მრავლობითშია, რაოდენობითი რიცხვითი სახელით წარმოდგენილი **პრეპოზიციური** მსაზღვრელი მას რიცხვშიც (ნართანიან მრავლობითში) ეთანხმება: **ორნი დანი, სამნი ძმანი, შვიდნი ძმანი, ოთხთა ძმათა...**

1.16. რიგობითი რიცხვითი სახელი, რომელიც **პრეპოზიციური** მსაზღვრელის ფუნქციას ასრულებს, ისე შეეწყობა საზღვრულს ბრუნვაში, როგორც ფუძეთანხმობიანი ზედსართავი.

სახ.	ოცდამეერთე	საუკუნე
მოთხრ.	ოცდამეერთე	საუკუნე-მ
მიც.	ოცდამეერთე	საუკუნე-ს
ნათ.	ოცდამეერთე	საუკუნ-ის
მოქმ.	ოცდამეერთე	საუკუნ-ით
ვით.	ოცდამეერთე	საუკუნე-დ
ნოდ.	(ოცდამეერთე	საუკუნე-ვ)

ანალოგიური ვითარება გვექნება მაშინაც, როცა მსაზღვრელად წარმოდგენილია რამდენიმე-კომპონენტიანი შედგენილი რიგობითი რიცხვითი სახელები.

სახ.	ორ-ი	მილიონ	ხუთას	მეშვიდე	კაც-ი
მოთხრ.	ორ-ი	მილიონ	ხუთას	მეშვიდე	კაც-მა
მიც.	ორ-ი	მილიონ	ხუთას	მეშვიდე	კაც-ს
ნათ.	ორ-ი	მილიონ	ხუთას	მეშვიდე	კაც-ის
მოქმ.	ორ-ი	მილიონ	ხუთას	მეშვიდე	კაც-ით
ვით.	ორ-ი	მილიონ	ხუთას	მეშვიდე	კაც-ად
ნოდ.	(ორ-ი	მილიონ	ხუთას	მეშვიდე	კაც-ო)

გამონაკლისია რიგობითი რიცხვითი სახელი **პირველი** (ის თავის საზღვრულს ეთანხმება ისე, როგორც ფუძეთანხმობიანი ზედსართავი).

სახ.	პირველ-ი	წიგნ-ი
მოთხრ.	პირველ-მა	წიგნ-მა
მიც.	პირველ	წიგნ-ს
ნათ.	პირველ-ი	წიგნ-ის
მოქმ.	პირველ-ი	წიგნ-ით

ვით.	პირველ	ნიგნ-ად
წოდ.	პირველ-ო	ნიგნ-ო

1.17. **პრეპოზიციური** მსაზღვრელის ფუნქციით გამოყენებული **მეშვიდე-მერვე (VII-VIII)** ტიპის რიცხვითი სახელები ისე ეთანხმებიან საზღვრულს ბრუნვაში, როგორც ფუძეხმოვნისანი ზედსართავები, ხოლო საზღვრულის რიცხვი დამოკიდებულია იმაზე, თუ რა იგულისხმება კომპოზიტი მსაზღვრელის ნაწილებად – **მეშვიდე და მერვე** თუ **მეშვიდე ან მერვე**. პირველ შემთხვევაში (**მეშვიდე და მერვე**) საზღვრული მრავლობით რიცხვში დაისმის, მეორეში კი (**მეშვიდე ან მერვე**) – მხოლობითში.

სახ.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-ებ-ი
მოთხრ.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-ებ-მა
მიც.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-ებ-ს
ნათ.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-ებ-ის
მოქმ.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-ებ-ით
ვით.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-ებ-ად
წოდ.	(მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-ებ-ო)

სახ.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე
მოთხრ.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-მ
მიც.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-ს
ნათ.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნ-ის
მოქმ.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნ-ით
ვით.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-დ
წოდ.	(მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-ვ)

1.18. **პრეპოზიციურ** მსაზღვრელად წარმოდგენილ რიგობით რიცხვით სახელთან საზღვრული წევრი შესაძლებელია მრავლობითი რიცხვის ფორმითაც დადასტურდეს (გარკვეულ კონტექსტში), მაგ., **მესამე ნომრები; პირველი დღეები/შეხვედრები/ნიგნები...**

1.19. წილობითი რიცხვითი სახელი, რომელიც **პრეპოზიციური** მსაზღვრელის ფუნქციას ასრულებს, ისე ეთანხმება საზღვრულს ბრუნვაში, როგორც ფუძეთანხმოვნისანი ზედსართავი.

სახ.	მეათედ-ი	ნაწილ-ი
მოთხრ.	მეათედ-მა	ნაწილ-მა
მიც.	მეათედ	ნაწილ-ს
ნათ.	მეათედ-ი	ნაწილ-ის
მოქმ.	მეათედ-ი	ნაწილ-ით
ვით.	მეათედ	ნაწილ-ად
წოდ.	(მეათედ-ო	ნაწილ-ო)

1.20. თუ მსაზღვრელ-საზღვრულის შესიტყვებაში იგულისხმება რამდენიმე სხვადასხვა სახის (სხვადასხვა „მთელის“) ნაწილი (მაგ., **მეოთხედი, მესამედი...**), საზღვრული წევრი შესაძლებელია დაისვას მრავლობით რიცხვში, მაგ., „გამოყავით რამდენიმე მთელი სიდიდის **მეოთხედი ნაწილები**“...

1.21. როცა საზღვრულის ფუნქციით წარმოდგენილი წილობითის **პრეპოზიციური** მსაზღვრე-

ლი რაოდენობითი რიცხვითი სახელია, ეს უკანასკნელი თავის საზღვრულს (წილობითს) ეთანხმება ისე, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი.

სახ.	ორ-ი	მესამედ-ი	ცხრა	მეათედ-ი
მოთხრ.	ორ-მა	მესამედ-მა	ცხრა	მეათედ-მა
მიც.	ორ	მესამედ-ს	ცხრა	მეათედ-ს
ნათ.	ორ-ი	მესამედ-ის	ცხრა	მეათედ-ის
მოქმ.	ორ-ი	მესამედ-ით	ცხრა	მეათედ-ით
ვით.	ორ	მესამედ-ად	ცხრა	მეათედ-ად
ნოდ.	(ორ-ო	მესამედ-ო)	(ცხრა	მეათედ-ო)

1.22. თუ მსაზღვრელ რაოდენობით რიცხვით სახელს (**პრეპოზიციურს**) ერთვის **-ოდე** ან **-ვე** ნაწილაკი, ის (მსაზღვრელი) თავის საზღვრულს შეენწყობა ისე, როგორც ფუძეხმოვნისი ზედსართავი.

სახ.	ორიოდე	სიტყვა	სამივე	მეგობარ-ი
მოთხრ.	ორიოდე	სიტყვა-მ	სამივე	მეგობარ-მა
მიც.	ორიოდე	სიტყვა-ს	სამივე	მეგობარ-ს
ნათ.	ორიოდე	სიტყვ-ის	სამივე	მეგობარ-ის
მოქმ.	ორიოდე	სიტყვ-ით	სამივე	მეგობარ-ით
ვით.	ორიოდე	სიტყვა-დ	სამივე	მეგობარ-ად
ნოდ.	(ორიოდე	სიტყვა-ვ)	(სამივე	მეგობარ-ო)

2. საზღვრული წევრი მხოლოდობითი დაისმის, თუ მსაზღვრელად წარმოდგენილია **პოსტპოზიციური** რაოდენობითი რიცხვითი სახელი (ფუძეთანხმონიანი თუ ფუძეხმოვნისი). ის (მსაზღვრელი) ყველა ბრუნვაში ეთანხმება თავის საზღვრულს.

სახ.	ძმა	სამ-ი	წიგნ-ი	ცხრა	ბავშვ-ი	ბევრ-ი
მოთხრ.	ძმა-მ	სამ-მა	წიგნ-მა	ცხრა-მ	ბავშვ-მა	ბევრ-მა
მიც.	ძმა-ს	სამ-ს	წიგნ-ს	ცხრა-ს	ბავშვ-ს	ბევრ-ს
ნათ.	ძმ-ის	სამ-ის	წიგნ-ის	ცხრ-ის	ბავშვ-ის	ბევრ-ის
მოქმ.	ძმ-ით	სამ-ით	წიგნ-ით	ცხრ-ით	ბავშვ-ით	ბევრ-ით
ვით.	ძმა-დ	სამ-ად	წიგნ-ად	ცხრა-დ	ბავშვ-ად	ბევრ-ად
ნოდ.	(ძმა-ო	სამ-ო)	(წიგნ-ო	ცხრა-ო)	(ბავშვ-ო	ბევრ-ო)

2.1. რიცხვითი სახელით (რაოდენობითით თუ რიგობითით) გადმოცემული ყველა ფუძეხმოვნისი **ინვერსიული** მსაზღვრელი იკვეცება (ნათ. **ძმის ცხრის**, მოქმ. **ძმით ცხრით...**; ნათ. **საუკუნის ოცდამეერთის**, მოქმ. **საუკუნით ოცდამეერთით...**); გამონაკლისია **ცოტა**.

სახ.	წყალ-ი	ცოტა
მოთხრ.	წყალ-მა	ცოტა-მ
მიც.	წყალ-ს	ცოტა-ს
ნათ.	წყლ-ის	ცოტა-ს(ი)
მოქმ.	წყლ-ით	ცოტა-თი
ვით.	წყლ-ად	ცოტა-დ
ნოდ.	(წყალ-ო	ცოტა-ვ)

2.2. წილობითი რიცხვითი სახელი (პოსტპოზიციური მსაზღვრელის ფუნქციით) ყველა ბრუნვაში დაირთავს შესაბამის ნიშნებს.

სახ.	ნაწილ-ი	მეათედ-ი
მოთხრ.	ნაწილ-მა	მეათედ-მა
მიც.	ნაწილ-ს	მეათედ-ს
ნათ.	ნაწილ-ის	მეათედ-ის
მოქმ.	ნაწილ-ით	მეათედ-ით
ვით.	ნაწილ-ად	მეათედ-ად
წოდ.	(ნაწილ-ო	მეათედ-ო)

2.3. როცა პოსტპოზიციურ მსაზღვრელად გვაქვს ორი ათასი (ორკომპონენტიანი) ტიპის შედგენილი რიცხვითი სახელები, საზღვრულს ბრუნვაში ეთანხმება მხოლოდ ბოლო წევრი (ათასი), ხოლო პირველი ნაწილი (ორი) უცვლელად (სახ. ბრუნვის ფორმით) წარმოდგება ყველა ბრუნვაში.

სახ.	სტუდენტ-ი	ორ-ი	ათას-ი
მოთხრ.	სტუდენტ-მა	ორ-ი	ათას-მა
მიც.	სტუდენტ-ს	ორ-ი	ათას-ს
ნათ.	სტუდენტ-ის	ორ-ი	ათას-ის
მოქმ.	სტუდენტ-ით	ორ-ი	ათას-ით
ვით.	სტუდენტ-ად	ორ-ი	ათას-ად
წოდ.	(სტუდენტ-ო	ორ-ი	ათას-ო)

2.4. ანალოგიური ვითარება გვექნება (მაშასადამე, საზღვრულს ბრუნვაში ეთანხმება რიცხვითი სახელის მხოლოდ ბოლო კომპონენტი) მაშინაც, როცა პოსტპოზიციურ მსაზღვრელად წარმოდგენილია სამი ათას ხუთასი (სამკომპონენტიანი), ხუთი ათას შვიდას თხუთმეტი (ოთხკომპონენტიანი) ტიპის შედგენილი რიცხვითი სახელები.

სახ.	სტუდენტ-ი	სამ-ი	ათას	ხუთას-ი
მოთხრ.	სტუდენტ-მა	სამ-ი	ათას	ხუთას-მა
მიც.	სტუდენტ-ს	სამ-ი	ათას	ხუთას-ს
ნათ.	სტუდენტ-ის	სამ-ი	ათას	ხუთას-ის
მოქმ.	სტუდენტ-ით	სამ-ი	ათას	ხუთას-ით
ვით.	სტუდენტ-ად	სამ-ი	ათას	ხუთას-ად
წოდ.	(სტუდენტ-ო	სამ-ი	ათას	ხუთას-ო)

სახ.	სტუდენტ-ი	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტ-ი
მოთხრ.	სტუდენტ-მა	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტ-მა
მიც.	სტუდენტ-ს	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტ-ს
ნათ.	სტუდენტ-ის	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტ-ის
მოქმ.	სტუდენტ-ით	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტ-ით
ვით.	სტუდენტ-ად	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტ-ად
წოდ.	(სტუდენტ-ო	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტ-ო)

2.5. საზღვრულს შედგენილი რიცხვითი სახელის (რომელიც პოსტპოზიციური მსაზღვრელის

ფუნქციას ასრულებს) მხოლოდ ბოლო კომპონენტი შეენყოფა ბრუნვაში იმ შემთხვევაშიც, თუ პირველი წევრი ფუძემოვნიანია.

სახ.	სტუდენტ-ი	რვა	ათას-ი
მოთხრ.	სტუდენტ-მა	რვა	ათას-მა
მიც.	სტუდენტ-ს	რვა	ათას-ს
ნათ.	სტუდენტ-ის	რვა	ათას-ის
მოქმ.	სტუდენტ-ით	რვა	ათას-ით
ვით.	სტუდენტ-ად	რვა	ათას-ად
ნოდ.	(სტუდენტ-ო	რვა	ათას-ო)

2.6. თუ **პოსტპოზიციურ** მსაზღვრელად წარმოდგენილი შედგენილი რიცხვითი სახელის ბოლო კომპონენტი ფუძემოვნიანია (სტუდენტი **ორი ათას რვა...**), ბრუნვის ნიშნებს (ამ შემთხვევაშიც) დაირთავს ეს უკნასკნელი (**რვა...**) და, ჩვეულებრივ, შეიკვეცება ნათ. და მოქმ. ბრუნვებში. ანალოგიური ვითარება გვექნება მაშინაც, როცა შედგენილი რიცხვითი სახელი რიგობითია.

სახ.	სტუდენტ-ი	ორ-ი	ათას	რვა
მოთხრ.	სტუდენტ-მა	ორ-ი	ათას	რვა-მ
მიც.	სტუდენტ-ს	ორ-ი	ათას	რვა-ს
ნათ.	სტუდენტ-ის	ორ-ი	ათას	რვ-ის
მოქმ.	სტუდენტ-ით	ორ-ი	ათას	რვ-ით
ვით.	სტუდენტ-ად	ორ-ი	ათას	რვა-დ
ნოდ.	(სტუდენტ-ო	ორ-ი	ათას	რვა-ო)

სახ.	კაც-ი	ორ-ი	ათას	მეხუთე
მოთხრ.	კაც-მა	ორ-ი	ათას	მეხუთე-მ
მიც.	კაც-ს	ორ-ი	ათას	მეხუთე-ს
ნათ.	კაც-ის	ორ-ი	ათას	მეხუთ-ის
მოქმ.	კაც-ით	ორ-ი	ათას	მეხუთ-ით
ვით.	კაც-ად	ორ-ი	ათას	მეხუთე-დ
ნოდ.	(კაც-ო	ორ-ი	ათას	მეხუთე-ვ)

2.7. **პოსტპოზიციური** მსაზღვრელის ფუნქციით დასტურდება აგრეთვე **ორი მილიონი, სამი მილიარდი ...** ტიპის შედგენილი რიცხვითი სახელები. ასეთ შემთხვევებში საზღვრულს ყველა ბრუნვაში ეთანხმება მსაზღვრელის ბოლო კომპონენტი (**მილიონი, მილიარდი...**), ხოლო პირველი ნაწილი (**ორი, სამი...**) ბრუნვის ნიშნებს სრულად დაირთავს სახელობითში, მოთხრობითსა და წოდებითში; მიცემითსა და ვითარებითში ფუძის სახით წარმოდგება, ნათესაობითსა და მოქმედებ-ითში კი ჩამოეკვეცება ბრუნვისნიშნისეული თანხმონითი ელემენტები.

სახ.	კაც-ი	ორ-ი	მილიონ-ი
მოთხრ.	კაც-მა	ორ-მა	მილიონ-მა
მიც.	კაც-ს	ორ	მილიონ-ს
ნათ.	კაც-ის	ორ-ი	მილიონ-ის
მოქმ.	კაც-ით	ორ-ი	მილიონ-ით
ვით.	კაც-ად	ორ	მილიონ-ად

წოდ.	(კაც-ო	ორ-ო	მილიონ-ო)
სახ.	კაც-ი	სამ-ი	მილიარდ-ი
მოთხრ.	კაც-მა	სამ-მა	მილიარდ-მა
მიც.	კაც-ს	სამ	მილიარდ-ს
ნათ.	კაც-ის	სამ-ი	მილიარდ-ის
მოქმ.	კაც-ით	სამ-ი	მილიარდ-ით
ვით.	კაც-ად	სამ	მილიარდ-ად
წოდ.	(კაც-ო	სამ-ო	მილიარდ-ო)

2.8. თუ დასახელებული ტიპის შედგენილ რიცხვით სახელთა (რომლებიც **ინვერსიული** მსაზღვრელის ფუნქციას ასრულებენ) პირველი წევრი ფუძემოვნიანია (**კაცი რვა მილიონი...**), საზღვრულს ბრუნვაში შეენწყობა მხოლოდ მეორე კომპონენტი.

სახ.	კაც-ი	რვა	მილიონ-ი
მოთხრ.	კაც-მა	რვა	მილიონ-მა
მიც.	კაც-ს	რვა	მილიონ-ს
ნათ.	კაც-ის	რვა	მილიონ-ის
მოქმ.	კაც-ით	რვა	მილიონ-ით
ვით.	კაც-ად	რვა	მილიონ-ად
წოდ.	(კაც-ო	რვა	მილიონ-ო)

2.9. როცა შედგენილი რიცხვითი სახელი (**პოსტპოზიციური** მსაზღვრელის ფუნქციით გამოყენებული) წარმოდგენილია ორზე მეტი კომპონენტით (**ხუთი მილიონ რვაასი, სამი მილიარდ ექვსასი ათას ოცდარვა...**), ბრუნვის ნიშნებს დაირთავს მხოლოდ ბოლო წევრი – ფუძეთანხმოვნიანიც და ფუძემოვნიანიც.

სახ.	კაც-ი	ხუთ-ი	მილიონ	რვაას-ი
მოთხრ.	კაც-მა	ხუთ-ი	მილიონ	რვაას-მა
მიც.	კაც-ს	ხუთ-ი	მილიონ	რვაას-ს
ნათ.	კაც-ის	ხუთ-ი	მილიონ	რვაას-ის
მოქმ.	კაც-ით	ხუთ-ი	მილიონ	რვაას-ით
ვით.	კაც-ად	ხუთ-ი	მილიონ	რვაას-ად
წოდ.	(კაც-ო	ხუთ-ი	მილიონ	რვაას-ო)

სახ.	კაც-ი	სამ-ი	მილიარდ	ექვსას-ი	ათას	ოცდარვა
მოთხრ.	კაც-მა	სამ-ი	მილიარდ	ექვსას-ი	ათას	ოცდარვა-მ
მიც.	კაც-ს	სამ-ი	მილიარდ	ექვსას-ი	ათას	ოცდარვა-ს
ნათ.	კაც-ის	სამ-ი	მილიარდ	ექვსას-ი	ათას	ოცდარვ-ის
მოქმ.	კაც-ით	სამ-ი	მილიარდ	ექვსას-ი	ათას	ოცდარვ-ით
ვით.	კაც-ად	სამ-ი	მილიარდ	ექვსას-ი	ათას	ოცდარვა-დ
წოდ.	(კაც-ო	სამ-ი	მილიარდ	ექვსას-ი	ათას	ოცდარვა-ვ)

2.10. **პოსტპოზიციური** მსაზღვრელის ფუნქციით გამოყენებული ფუძეგაორკეცებული რიცხვითი სახელები – ფუძეთანხმოვნიანი თუ ფუძემოვნიანი (**სამ-სამი, რვა-რვა...**) – ყველა ბრუნვაში

დაირთავენ შესაბამის ნიშნებს.

სახ.	ბავშვ-ი	სამ-სამ-ი	ბავშვ-ი	რვა-რვა
მოთხრ.	ბავშვ-მა	სამ-სამ-მა	ბავშვ-მა	რვა-რვა-მ
მიც.	ბავშვ-ს	სამ-სამ-ს	ბავშვ-ს	რვა-რვა-ს
ნათ.	ბავშვ-ის	სამ-სამ-ის	ბავშვ-ის	რვა-რვ-ის
მოქმ.	ბავშვ-ით	სამ-სამ-ით	ბავშვ-ით	რვა-რვ-ით
ვით.	ბავშვ-ად	სამ-სამ-ად	ბავშვ-ად	რვა-რვა-დ
ნოდ.	(ბავშვ-ო	სამ-სამ-ო)	(ბავშვ-ო	რვა-რვა-ო)

2.11. თუ **პოსტპოზიციურ** მსაზღვრელად წარმოდგენილია **შვიდი-ათი** ტიპის რიცხვითი სახელი (მაშასადამე, როცა პირველი კომპონენტი სახ. ბრუნვის ფორმით დასტურდება), საზღვრულს ყველა ბრუნვაში ეთანხმება კომპოზიტის მეორე ნაწილი (**ათი**), ხოლო პირველი კომპონენტი (**შვიდი**) ბრუნვის ნიშნებს სრულად დაირთავს სახელობითში, მოთხრობითსა და წოდებითში; მიცემითსა და ვითარებითში ფუძის სახით წარმოდგება, ნათესაობითსა და მოქმედებითში კი შეინარჩუნებს ბრუნვისნიშნისეულ ი ხმოვნით ელემენტს.

სახ.	კაც-ი	შვიდ-ი-ათ-ი
მოთხრ.	კაც-მა	შვიდ-მა-ათ-მა
მიც.	კაც-ს	შვიდ-ათ-ს
ნათ.	კაც-ის	შვიდ-ი-ათ-ის
მოქმ.	კაც-ით	შვიდ-ი-ათ-ით
ვით.	კაც-ად	შვიდ-ათ-ად
ნოდ.	(კაც-ო	შვიდ-ო-ათ-ო)

2.12. როცა **პოსტპოზიციურ** მსაზღვრელად გვაქვს **შვიდი-რვა** ტიპის რიცხვითი სახელი (მაშასადამე, პირველი წევრი სახ. ბრუნვის ფორმითაა წარმოდგენილი), კომპოზიტის მეორე ნაწილი (**რვა**) ყველა ბრუნვაში დაირთავს ნიშნებს, პირველი კომპონენტი (**შვიდი**) კი სრულად ეთანხმება საზღვრულს სახელობითში, მოთხრობითსა და წოდებითში; ნათესაობითსა და მოქმედებითში ჩამოეკვეცება ბრუნვისნიშნისეული თანხმოვნითი ნაწილი, ხოლო მიცემითსა და ვითარებითში ფუძის სახით დაუკავშირდება თავის საზღვრულს.

სახ.	სტუდენტ-ი	შვიდ-ი-რვა
მოთხრ.	სტუდენტ-მა	შვიდ-მა-რვა-მ
მიც.	სტუდენტ-ს	შვიდ-რვა-ს
ნათ.	სტუდენტ-ის	შვიდ-ი-რვ-ის
მოქმ.	სტუდენტ-ით	შვიდ-ი-რვ-ით
ვით.	სტუდენტ-ად	შვიდ-რვა-დ
ნოდ.	(სტუდენტ-ო	შვიდ-ო-რვა-ო)

2.13. **რვა-ცხრა** ტიპის **პოსტპოზიციური** მსაზღვრელის შემთხვევაში ბრუნვის ნიშნებს დაირთავს კომპოზიტის მხოლოდ მეორე ნაწილი (**ცხრა**).

სახ.	მოსწავლე	რვა-ცხრა
მოთხრ.	მოსწავლე-მ	რვა-ცხრა-მ
მიც.	მოსწავლე-ს	რვა-ცხრა-ს
ნათ.	მოსწავლ-ის	რვა-ცხრ-ის
მოქმ.	მოსწავლ-ით	რვა-ცხრ-ით
ვით.	მოსწავლე-დ	რვა-ცხრა-დ
ნოდ.	(მოსწავლე-ვ	რვა-ცხრა-ო)

2.14. ანალოგიური ვითარება გვექნება მაშინაც, როცა კომპოზიციის პირველი წევრი ფუძეხმოვნიანია, ხოლო მეორე – ფუძეთანხმოვნიანი.

სახ.	მეგობარ-ი	ცხრა-ათ-ი
მოთხრ.	მეგობარ-მა	ცხრა-ათ-მა
მიც.	მეგობარ-ს	ცხრა-ათ-ს
ნათ.	მეგობრ-ის	ცხრა-ათ-ის
მოქმ.	მეგობრ-ით	ცხრა-ათ-ით
ვით.	მეგობრ-ად	ცხრა-ათ-ად
ნოდ.	(მეგობარ-ო	ცხრა-ათ-ო)

2.15. პოსტპოზიციური მსაზღვრელის ფუნქციით გამოყენებული **მეშვიდე-მერვე (VII-VIII)** ტიპის რიცხვითი სახელები ყველა ბრუნვაში დაირთავენ შესაბამის ნიშნებს (იგულისხმება კომპოზიციის მეორე ნაწილი), ხოლო საზღვრულის რიცხვი დამოკიდებულია იმაზე, თუ რა იგულისხმება კომპოზიტი მსაზღვრელის ნაწილებად – **მეშვიდე** და **მერვე** თუ **მეშვიდე** ან **მერვე**. პირველ შემთხვევაში (**მეშვიდე** და **მერვე**) საზღვრული მრავლობით რიცხვში დაისმის, მეორეში კი (**მეშვიდე** ან **მერვე**) – მხოლოდბითში.

სახ.	საუკუნე-ებ-ი	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII
მოთხრ.	საუკუნე-ებ-მა	მეშვიდე-მერვე-მ	/ VII-VIII-მ
მიც.	საუკუნე-ებ-ს	მეშვიდე-მერვე-ს	/ VII-VIII-ს
ნათ.	საუკუნე-ებ-ის	მეშვიდე-მერვე-ის	/ VII-VIII-ის
მოქმ.	საუკუნე-ებ-ით	მეშვიდე-მერვე-ით	/ VII-VIII-ით
ვით.	საუკუნე-ებ-ად	მეშვიდე-მერვე-დ	/ VII-VIII-დ
ნოდ.	(საუკუნე-ებ-ო	მეშვიდე-მერვე-ვ	/ VII-VIII-ვ)

სახ.	საუკუნე	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII
მოთხრ.	საუკუნე-მ	მეშვიდე-მერვე-მ	/ VII-VIII-მ
მიც.	საუკუნე-ს	მეშვიდე-მერვე-ს	/ VII-VIII-ს
ნათ.	საუკუნ-ის	მეშვიდე-მერვე-ის	/ VII-VIII-ის
მოქმ.	საუკუნ-ით	მეშვიდე-მერვე-ით	/ VII-VIII-ით
ვით.	საუკუნე-დ	მეშვიდე-მერვე-დ	/ VII-VIII-დ
ნოდ.	(საუკუნე-ვ	მეშვიდე-მერვე-ვ	/ VII-VIII-ვ)

2.16. **-ოდე** და **-ვე** ნაწილაკებიანი რიცხვითი სახელები (ფუძეუკვეცელნი) ყველა ბრუნვაში ეთანხმებიან თავიანთ საზღვრულებს.

სახ.	სიტყვა	ორიოდე
მოთხრ.	სიტყვა-მ	ორიოდე-მ
მიც.	სიტყვა-ს	ორიოდე-ს
ნათ.	სიტყვ-ის	ორიოდე-ს(ი)
მოქმ.	სიტყვ-ით	ორიოდე-თი
ვით.	სიტყვა-დ	ორიოდე-დ
ნოდ.	(სიტყვა-ვ	ორიოდე-ვ)

სახ.	მეგობარ-ი	სამივე
მოთხრ.	მეგობარ-მა	სამივე-მ
მიც.	მეგობარ-ს	სამივე-ს
ნათ.	მეგობრ-ის	სამივე-ს(ი)
მოქმ.	მეგობრ-ით	სამივე-თი
ვით.	მეგობრ-ად	სამივე-დ
ნოდ.	(მეგობარ-ო	სამივე-ვ)

2.17. ნარიან მრავლობითში დასმულ საზღვრულს **პოსტპოზიციური** მსაზღვრელი (რაოდენობითი თუ რიგობითი რიცხვითი სახელით გამოხატული) რიცხვშიც შეეწყობა (**ძმანი სამნი, ყვავილნი მრავალნი, სიტყვანი პირველნი...**).

დასაბუთება

ატრიბუტულ (პრეპოზიციურ თუ პოსტპოზიციურ) მსაზღვრელად დასტურდება როგორც რაოდენობითი, ისე რიგობითი და წილობითი რიცხვითი სახელები: „სერზე მიდის **სამი მგელი**“ (ხალხ.); „**ცხრა ძმას ცხრა ხარი** ჰყავდა“ (ი. გოგებაშვილი); „ბაღში **ბევრი ხეხილი** იდგა“ (ი. გოგებაშვილი); „განიერ სერზე **ხუთი ათასი ცხვარი** უზარმაზარ თეთრ სუფრასავით გაშლილიყო (მ. ჯავახიშვილი); „ლონისძიებას **ბევრი სტუდენტი** ესწრებოდა“; „ბაღში **ათიოდე ხე** იდგა“ (მ. ჯავახიშვილი); „ბარტყებივით გარს ვეხვივენით დედ-მამას **ორნი დანი** და **სამნი ძმანი**“ (ილია); „**ოთხთა ძმათა**, ტანით ტოლთა, / თავზე ჰხურავთ ერთი ქუდი“ (გამოც.); „იყვნენ **სამნი ამხანაგნი**“ (საბა); „**გუშაგნი ბევრნი** თვითოსა მცველად / გვეყვან ნების წარმტაცველად“ (ალ. ჭავჭავაძე); „ალოდინეს და ... **მეთხუთმეტე კაცად** შევიდა“ (მუხრანი); „კივის სადგურიდან **ზარი მეცამეტე**“ (გალაკტიონი); „დათვს იმის **მეასედი ზარალი** არ მოუცია ჩვენთვის, რაც ამ მგლებმა და ტურებმა მოგვცესო“ (ვაჟა); „განადგურდა მხოლოდ **მეათედი ნაწილი**“...

რიცხვითი სახელით გადმოცემული ატრიბუტული მსაზღვრელის საზღვრულთან შეთანხმებისას გასათვალისწინებელია შემდეგი:

თუ ატრიბუტულ მსაზღვრელად წარმოდგენილია **პრეპოზიციური** რაოდენობითი რიცხვითი სახელები (მათ შორის – გაურკვეველი რიცხვის აღმნიშვნელი: ბევრი, მრავალი, ცოტა...), საზღვრული ნევრი მხოლოდობითში დაისმის. ის (მსაზღვრელი) ისე ეთანხმება საზღვრულს ბრუნვაში, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი.

სახ.	სამ-ი	მეგობარ-ი	ცხრა	წიგნ-ი
მოთხრ.	სამ-მა	მეგობარ-მა	ცხრა	წიგნ-მა
მიც.	სამ	მეგობარ-ს	ცხრა	წიგნ-ს
ნათ.	სამ-ი	მეგობრ-ის	ცხრა	წიგნ-ის

მოქმ.	სამ-ი	მეგობრ-ით	ცხრა	წიგნ-ით
ვით.	სამ	მეგობრ-ად	ცხრა	წიგნ-ად
წოდ.	(სამ-ო	მეგობარ-ო)	(ცხრა	წიგნ-ო)

სახ.	ბევრ-ი	ბავშვ-ი	ცოტა	საქმე	მრავალ-ი	მოსწავლე
მოთხრ.	ბევრ-მა	ბავშვ-მა	ცოტა	საქმე-მ	მრავალ-მა	მოსწავლე-მ
მიც.	ბევრ	ბავშვ-ს	ცოტა	საქმე-ს	მრავალ	მოსწავლე-ს
ნათ.	ბევრ-ი	ბავშვ-ის	ცოტა	საქმ-ის	მრავალ-ი	მოსწავლ-ის
მოქმ.	ბევრ-ი	ბავშვ-ით	ცოტა	საქმ-ით	მრავალ-ი	მოსწავლ-ით
ვით.	ბევრ	ბავშვ-ად	ცოტა	საქმე-დ	მრავალ	მოსწავლე-დ
წოდ.	(ბევრ-ო	ბავშვ-ო)	(ცოტა	საქმე-ვ)	(მრავალ-ო	მოსწავლე-ვ)

როცა **პრეპოზიციურ** მსაზღვრელად გვაქვს **ორი ათასი** ტიპის (ორკომპონენტიანი) შედგენილი რიცხვითი სახელები, საზღვრულს ბრუნვაში ეთანხმება მხოლოდ ბოლო წევრი – **ათასი** (ისე, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი სახელი), ხოლო პირველი ნაწილი (**ორი**) უცვლელად (სახ. ბრუნვის ფორმით) წარმოდგება ყველა ბრუნვაში.

სახ.	ორ-ი	ათას-ი	სტუდენტ-ი
მოთხრ.	ორ-ი	ათას-მა	სტუდენტ-მა
მიც.	ორ-ი	ათას	სტუდენტ-ს
ნათ.	ორ-ი	ათას-ი	სტუდენტ-ის
მოქმ.	ორ-ი	ათას-ი	სტუდენტ-ით
ვით.	ორ-ი	ათას	სტუდენტ-ად
წოდ.	(ორ-ი	ათას-ო	სტუდენტ-ო)

ანალოგიური ვითარება გვექნება (მაშასადამე, საზღვრულს ბრუნვაში შეეწყობა რიცხვითი სახელის ბოლო წევრი ისე, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი) მაშინაც, როცა **პრეპოზიციურ** მსაზღვრელად წარმოდგენილია **სამი ათას ხუთასი** (სამკომპონენტიანი), **ხუთი ათას შვიდას თხუთმეტი** (ოთხკომპონენტიანი) ტიპის შედგენილი რიცხვითი სახელები.

სახ.	სამ-ი	ათას	ხუთას-ი	სტუდენტ-ი
მოთხრ.	სამ-ი	ათას	ხუთას-მა	სტუდენტ-მა
მიც.	სამ-ი	ათას	ხუთას	სტუდენტ-ს
ნათ.	სამ-ი	ათას	ხუთას-ი	სტუდენტ-ის
მოქმ.	სამ-ი	ათას	ხუთას-ი	სტუდენტ-ით
ვით.	სამ-ი	ათას	ხუთას	სტუდენტ-ად
წოდ.	(სამ-ი	ათას	ხუთას-ო	სტუდენტ-ო)

სახ.	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტი-ი	სტუდენტ-ი
მოთხრ.	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტი-მა	სტუდენტ-მა
მიც.	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტი	სტუდენტ-ს
ნათ.	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტი-ი	სტუდენტ-ის
მოქმ.	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტი-ი	სტუდენტ-ით
ვით.	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტი	სტუდენტ-ად
წოდ.	(ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტი-ო	სტუდენტ-ო)

საზღვრულს შედგენილი რიცხვითი სახელის (რომელიც **პრეპოზიციური** მსაზღვრელის ფუნქციას ასრულებს) მხოლოდ ბოლო კომპონენტი ეთანხმება ბრუნვაში იმ შემთხვევაშიც, თუ პირველი წვერი ფუძემოვნიანია (შეეწყობა ისე, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი სახელი).

სახ.	რვა	ათას-ი	სტუდენტ-ი
მოთხრ.	რვა	ათას-მა	სტუდენტ-მა
მიც.	რვა	ათას	სტუდენტ-ს
ნათ.	რვა	ათას-ი	სტუდენტ-ის
მოქმ.	რვა	ათას-ი	სტუდენტ-ით
ვით.	რვა	ათას	სტუდენტ-ად
წოდ.	(რვა	ათას-ო	სტუდენტ-ო)

თუ **პრეპოზიციურ** მსაზღვრელად წარმოდგენილი შედგენილი რიცხვითი სახელის ბოლო კომპონენტი ფუძემოვნიანია (**ორი ათას რვა სტუდენტი...**), ბრუნვის ნიშნებს დაირთავს მხოლოდ საზღვრული, ხოლო თუ ბოლო წვერი ფუძეთანხმოვნიანი სახელით არის გამოხატული (**ორი ათას შვიდი სტუდენტი**), ეს უკანასკნელი (ფუძეთანხმოვნიანი ნაწილი) ისე ეთანხმება საზღვრულს ბრუნვაში, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი.

სახ.	ორ-ი	ათას	რვა	სტუდენტ-ი	ორ-ი	ათას	შვიდ-ი	სტუდენტ-ი
მოთხრ.	ორ-ი	ათას	რვა	სტუდენტ-მა	ორ-ი	ათას	შვიდ-მა	სტუდენტ-მა
მიც.	ორ-ი	ათას	რვა	სტუდენტ-ს	ორ-ი	ათას	შვიდ	სტუდენტ-ს
ნათ.	ორ-ი	ათას	რვა	სტუდენტ-ის	ორ-ი	ათას	შვიდ-ი	სტუდენტ-ის
მოქმ.	ორ-ი	ათას	რვა	სტუდენტ-ით	ორ-ი	ათას	შვიდ-ი	სტუდენტ-ით
ვით.	ორ-ი	ათას	რვა	სტუდენტ-ად	ორ-ი	ათას	შვიდ	სტუდენტ-ად
წოდ.	(ორ-ი	ათას	რვა	სტუდენტ-ო)	(ორ-ი	ათას	შვიდ-ო	სტუდენტ-ო)

პრეპოზიციურ მსაზღვრელად დასტურდება აგრეთვე **ორი მილიონი, სამი მილიარდი ...** ტიპის (ორკომპონენტიანი) შედგენილი რიცხვითი სახელები. ასეთ შემთხვევებში ორივე ნაწილი (**ორი და მილიონი; სამი და მილიარდი ...**) ბრუნვის ნიშნებს სრულად დაირთავს სახელობითში, მოთხრობითსა და წოდებითში; მიცემითსა და ვითარებითში ფუძის სახით წარმოდგება, ხოლო ნათესაობითსა და მოქმედებითში ჩამოსცილდება ბრუნვისნიშნისეული თანხმოვნითი ელემენტი.

სახ.	ორ-ი	მილიონ-ი	კაც-ი	სამ-ი	მილიარდ-ი	კაც-ი
მოთხრ.	ორ-მა	მილიონ-მა	კაც-მა	სამ-მა	მილიარდ-მა	კაც-მა
მიც.	ორ	მილიონ	კაც-ს	სამ	მილიარდ	კაც-ს
ნათ.	ორ-ი	მილიონ-ი	კაც-ის	სამ-ი	მილიარდ-ი	კაც-ის
მოქმ.	ორ-ი	მილიონ-ი	კაც-ით	სამ-ი	მილიარდ-ი	კაც-ით
ვით.	ორ	მილიონ	კაც-ად	სამ	მილიარდ	კაც-ად
წოდ.	(ორ-ო	მილიონ-ო	კაც-ო)	(სამ-ო	მილიარდ-ო	კაც-ო)

თუ **პრეპოზიციურ** მსაზღვრელად გვაქვს **ორი მილიონ შვიდასი, სამი მილიარდ ცხრაასი** (სამკომპონენტიანი), **ხუთი მილიონ ოთხას ორმოცდაათი, ოთხი მილიარდ ცხრაას ოთხმოცდათხუთმეტი** (ოთხკომპონენტიანი), **ექვსი მილიონ ცხრაასი ათას შვიდასი, სამი მილიარდ ხუთასი ათას რვაასი** (ხუთკომპონენტიანი)... ტიპის შედგენილი რიცხვითი სახელები, საზღვრულს ბრუნვაში ეთანხმება მხოლოდ ბოლო წვერი (**შვიდასი, ცხრაასი, ორმოცდაათი, ოთხმოცდათხუთმეტი...**) ისე, როგორც

შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი სახელი.

სახ.	ორ-ი	მილიონ	შვიდას-ი	კაც-ი	სამ-ი	მილიარდ	ცხრაას-ი	კაც-ი
მოთხრ.	ორ-ი	მილიონ	შვიდას-მა	კაც-მა	სამ-ი	მილიარდ	ცხრაას-მა	კაც-მა
მიც.	ორ-ი	მილიონ	შვიდას	კაც-ს	სამ-ი	მილიარდ	ცხრაას	კაც-ს
ნათ.	ორ-ი	მილიონ	შვიდას-ი	კაც-ის	სამ-ი	მილიარდ	ცხრაას-ი	კაც-ის
მოქმ.	ორ-ი	მილიონ	შვიდას-ი	კაც-ით	სამ-ი	მილიარდ	ცხრაას-ი	კაც-ით
ვით.	ორ-ი	მილიონ	შვიდას	კაც-ად	სამ-ი	მილიარდ	ცხრაას	კაც-ად
წოდ.	(ორ-ი	მილიონ	შვიდას-ო	კაც-ო)	(სამ-ი	მილიარდ	ცხრაას-ო	კაც-ო)

სახ.	ხუთ-ი	მილიონ	ოთხას	ორმოცდაათ-ი	კაც-ი
მოთხრ.	ხუთ-ი	მილიონ	ოთხას	ორმოცდაათ-მა	კაც-მა
მიც.	ხუთ-ი	მილიონ	ოთხას	ორმოცდაათ	კაც-ს
ნათ.	ხუთ-ი	მილიონ	ოთხას	ორმოცდაათ-ი	კაც-ის
მოქმ.	ხუთ-ი	მილიონ	ოთხას	ორმოცდაათ-ი	კაც-ით
ვით.	ხუთ-ი	მილიონ	ოთხას	ორმოცდაათ	კაც-ად
წოდ.	(ხუთ-ი	მილიონ	ოთხას	ორმოცდაათ-ო	კაც-ო)

სახ.	ოთხ-ი	მილიარდ	ცხრაას	ოთხმოცდათხუთმეტი-ი	კაც-ი
მოთხრ.	ოთხ-ი	მილიარდ	ცხრაას	ოთხმოცდათხუთმეტი-მა	კაც-მა
მიც.	ოთხ-ი	მილიარდ	ცხრაას	ოთხმოცდათხუთმეტი	კაც-ს
ნათ.	ოთხ-ი	მილიარდ	ცხრაას	ოთხმოცდათხუთმეტი-ი	კაც-ის
მოქმ.	ოთხ-ი	მილიარდ	ცხრაას	ოთხმოცდათხუთმეტი-ი	კაც-ით
ვით.	ოთხ-ი	მილიარდ	ცხრაას	ოთხმოცდათხუთმეტი	კაც-ად
წოდ.	(ოთხ-ი	მილიარდ	ცხრაას	ოთხმოცდათხუთმეტი-ო	კაც-ო)

სახ.	ექვს-ი	მილიონ	ცხრაას-ი	ათას	შვიდას-ი	კაც-ი
მოთხრ.	ექვს-ი	მილიონ	ცხრაას-ი	ათას	შვიდას-მა	კაც-მა
მიც.	ექვს-ი	მილიონ	ცხრაას-ი	ათას	შვიდას	კაც-ს
ნათ.	ექვს-ი	მილიონ	ცხრაას-ი	ათას	შვიდას-ი	კაც-ის
მოქმ.	ექვს-ი	მილიონ	ცხრაას-ი	ათას	შვიდას-ი	კაც-ით
ვით.	ექვს-ი	მილიონ	ცხრაას-ი	ათას	შვიდას	კაც-ად
წოდ.	(ექვს-ი	მილიონ	ცხრაას-ი	ათას	შვიდას-ო	კაც-ო)

სახ.	სამ-ი	მილიარდ	ხუთას-ი	ათას	რვაას-ი	კაც-ი
მოთხრ.	სამ-ი	მილიარდ	ხუთას-ი	ათას	რვაას-მა	კაც-მა
მიც.	სამ-ი	მილიარდ	ხუთას-ი	ათას	რვაას	კაც-ს
ნათ.	სამ-ი	მილიარდ	ხუთას-ი	ათას	რვაას-ი	კაც-ის
მოქმ.	სამ-ი	მილიარდ	ხუთას-ი	ათას	რვაას-ი	კაც-ით
ვით.	სამ-ი	მილიარდ	ხუთას-ი	ათას	რვაას	კაც-ად
წოდ.	(სამ-ი	მილიარდ	ხუთას-ი	ათას	რვაას-ო	კაც-ო)

საზღვრულს შედგენილი რიცხვითი სახელის (რომელიც **პრეპოზიციური** მსაზღვრელის ფუნქციას ასრულებს) მხოლოდ ბოლო კომპონენტი შეენწყობა ბრუნვაში იმ შემთხვევაშიც, თუ პირველი წევრი ფუძეხმოვნია (ეთანხმება ისე, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი სახელი).

სახ.	რვა	მილიონ-ი	კაც-ი	ცხრა	მილიარდ-ი	კაც-ი
მოთხრ.	რვა	მილიონ-მა	კაც-მა	ცხრა	მილიარდ-მა	კაც-მა
მიც.	რვა	მილიონ	კაც-ს	ცხრა	მილიარდ	კაც-ს
ნათ.	რვა	მილიონ-ი	კაც-ის	ცხრა	მილიარდ-ი	კაც-ის
მოქმ.	რვა	მილიონ-ი	კაც-ით	ცხრა	მილიარდ-ი	კაც-ით
ვით.	რვა	მილიონ	კაც-ად	ცხრა	მილიარდ	კაც-ად
ნოდ.	(რვა	მილიონ-ო	კაც-ო)	(ცხრა	მილიარდ-ო	კაც-ო)

თუ **პრეპოზიციურ** მსაზღვრელად წარმოდგენილი შედგენილი რიცხვითი სახელის ბოლო კომპონენტი ფუძეხმოვნია (ოთხი მილიონ ექვსასი ათას რვა, ხუთი მილიარდ შვიდასი ათას ცხრა...), ბრუნვის ნიშნებს დაირთავს მხოლოდ საზღვრული, ხოლო თუ ბოლო წევრი ფუძეთანხმოვნია სახელით არის გამოხატული (ოთხი მილიონ ექვსასი ათას ხუთი, ხუთი მილიარდ შვიდასი ათას შვიდი...), ეს უკანასკნელი (ფუძეთანხმოვნია ნაწილი) ისე ეთანხმება საზღვრულს ბრუნვაში, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი.

სახ.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-იათას	რვა	კაც-ი
მოთხრ.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-იათას	რვა	კაც-მა
მიც.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-იათას	რვა	კაც-ს
ნათ.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-იათას	რვა	კაც-ის
მოქმ.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-იათას	რვა	კაც-ით
ვით.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-იათას	რვა	კაც-ად
ნოდ.	(ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-იათას	რვა	კაც-ო)

სახ.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	ცხრა	კაც-ი
მოთხრ.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	ცხრა	კაც-მა
მიც.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	ცხრა	კაც-ს
ნათ.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	ცხრა	კაც-ის
მოქმ.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	ცხრა	კაც-ით
ვით.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	ცხრა	კაც-ად
ნოდ.	(ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	ცხრა	კაც-ო)

სახ.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	ხუთ-ი	კაც-ი
მოთხრ.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	ხუთ-მა	კაც-მა
მიც.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	ხუთ	კაც-ს
ნათ.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	ხუთ-ი	კაც-ის
მოქმ.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	ხუთ-ი	კაც-ით
ვით.	ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	ხუთ	კაც-ად
ნოდ.	(ოთხ-ი	მილიონ	ექვსას-ი	ათას	ხუთ-ო	კაც-ო)

სახ.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	შვიდ-ი	კაც-ი
მოთხრ.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	შვიდ-მა	კაც-მა
მიც.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	შვიდ	კაც-ს
ნათ.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	შვიდ-ი	კაც-ის
მოქმ.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	შვიდ-ი	კაც-ით
ვით.	ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	შვიდ	კაც-ად
ნოდ.	(ხუთ-ი	მილიარდ	შვიდას-ი	ათას	შვიდ-ო	კაც-ო)

პრეპოზიციური მსაზღვრელის ფუნქციით გამოყენებული ფუძეგაორკეცებული რიცხვითი სახელები (**სამ-სამი, რვა-რვა...**) ისე შეენწყობიან საზღვრულს ბრუნვაში, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავები.

სახ.	სამ-სამ-ი	ბავშვ-ი	რვა-რვა	ბავშვ-ი
მოთხრ.	სამ-სამ-მა	ბავშვ-მა	რვა-რვა	ბავშვ-მა
მიც.	სამ-სამ	ბავშვ-ს	რვა-რვა	ბავშვ-ს
ნათ.	სამ-სამ-ი	ბავშვ-ის	რვა-რვა	ბავშვ-ის
მოქმ.	სამ-სამ-ი	ბავშვ-ით	რვა-რვა	ბავშვ-ით
ვით.	სამ-სამ	ბავშვ-ად	რვა-რვა	ბავშვ-ად
წოდ.	(სამ-სამ-ო	ბავშვ-ო)	(რვა-რვა	ბავშვ-ო)

თუ **პრეპოზიციურ** მსაზღვრელად წარმოდგენილია **შვიდი-ათი** ტიპის რიცხვითი სახელი (მაშასადამე, როცა პირველი კომპონენტი სახ. ბრუნვის ფორმითაა დადასტურებული), საზღვრულს ბრუნვაში ეთანხმება კომპოზიტის ორივე წევრი (და შეენწყობა ისე, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი).

სახ.	შვიდი-ათ-ი	კაც-ი
მოთხრ.	შვიდი-მა-ათ-მა	კაც-მა
მიც.	შვიდი-ათ	კაც-ს
ნათ.	შვიდი-ათ-ი	კაც-ის
მოქმ.	შვიდი-ათ-ი	კაც-ით
ვით.	შვიდი-ათ	კაც-ად
წოდ.	(შვიდი-ო-ათ-ო	კაც-ო)

როცა **პრეპოზიციურ** მსაზღვრელად გვაქვს **შვიდი-რვა** ტიპის რიცხვითი სახელი (მაშასადამე, თუ პირველი კომპონენტი ფუძეთანხმონიანია – სახ. ბრუნვის ფორმით წარმოდგენილი, ხოლო მეორე – ფუძენმონიანი), საზღვრულს ბრუნვაში ეთანხმება კომპოზიტის პირველი ნაწილი – ფუძეთანხმონიანი წევრი (შეენწყობა ისე, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი).

სახ.	შვიდი-რვა	სტუდენტ-ი
მოთხრ.	შვიდი-მა-რვა	სტუდენტ-მა
მიც.	შვიდი-რვა	სტუდენტ-ს
ნათ.	შვიდი-რვა	სტუდენტ-ის
მოქმ.	შვიდი-რვა	სტუდენტ-ით
ვით.	შვიდი-რვა	სტუდენტ-ად
წოდ.	(შვიდი-ო-რვა	სტუდენტ-ო)

რვა-ცხრა ტიპის კომპოზიტი მსაზღვრელი (**პრეპოზიციური**) ისე შეენწყობა საზღვრულს ბრუნვაში, როგორც ფუძენმონიანი ზედსართავი სახელი.

სახ.	რვა-ცხრა	მოსწავლე
მოთხრ.	რვა-ცხრა	მოსწავლე-მ
მიც.	რვა-ცხრა	მოსწავლე-ს
ნათ.	რვა-ცხრა	მოსწავლ-ის

მოქმ.	რვა-ცხრა	მოსწავლ-ით
ვით.	რვა-ცხრა	მოსწავლე-დ
წოდ.	(რვა-ცხრა	მოსწავლე-ვ)

თუ კომპოზიტი რიცხვითი სახელის (რომელიც **პრეპოზიციური** მსაზღვრელის ფუნქციას ასრულებს) პირველი ნაწილი ფუძემოვნიანია, ხოლო მეორე – ფუძეთანხმოვნიანი (**ცხრა-ათი მეგობარი...**), საზღვრულს ბრუნვაში ეთანხმება მეორე (ფუძეთანხმოვნიანი) კომპონენტი (და შეეწყობა ისე, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი).

სახ.	ცხრა-ათ-ი	მეგობარ-ი
მოთხრ.	ცხრა-ათ-მა	მეგობარ-მა
მიც.	ცხრა-ათ	მეგობარ-ს
ნათ.	ცხრა-ათ-ი	მეგობრ-ის
მოქმ.	ცხრა-ათ-ი	მეგობრ-ით
ვით.	ცხრა-ათ	მეგობრ-ად
წოდ.	(ცხრა-ათ-ო	მეგობარ-ო)

წოდებითი ბრუნვის ფორმით წარმოდგენილი მსაზღვრელი რიცხვითი სახელი ძირითადად მხატვრულ ლიტერატურაში დასტურდება: „ოო, ძვირფასო **ოთხო წელიწადო!** ნეტავი იმას, ვისაც შენგან გადებული ბენვის ხიდი ფეხთქვეშ არ ჩასწყდომია!“ (ილია); „**ორო ჭადარო**, წყვილო ჭადარო, შემოხვეულო შუქთა ბადრებით“ (გალაკტიონი)...

თუ საზღვრული წევრი წართანიან მრავლობითშია, რაოდენობითი რიცხვითი სახელით წარმოდგენილი **პრეპოზიციური** მსაზღვრელი მას რიცხვშიც ეთანხმება (**ორნი დანი, სამნი ძმანი, შვიდნი ძმანი...**): „ბარტყეპივით გარს ვეხვივნით დედ-მამას **ორნი დანი** და **სამნი ძმანი**“ (ილია); „**ოთხთა ძმათა**, ტანით ტოლთა, / თავზე ჰხურავთ ერთი ქუდი“ (გამოც.); „იყვნენ **სამნი ამხანაგნი**“ (საბა)...

რიგობითი რიცხვითი სახელი, რომელიც **პრეპოზიციური** მსაზღვრელის ფუნქციას ასრულებს, ისე შეეწყობა საზღვრულს ბრუნვაში, როგორც ფუძემოვნიანი ზედსართავი. ანალოგიური ვითარება გვექნება მაშინაც, როცა მსაზღვრელად წარმოდგენილია რამდენიმეკომპონენტის შედგენილი რიგობითი რიცხვითი სახელები. გამონაკლისია **პირველი** (ის თავის საზღვრულს ეთანხმება ისე, როგორც ფუძეთანხმოვნიანი ზედსართავი).

სახ.	მეორე	ძმა	პირველ-ი	წიგნ-ი
მოთხრ.	მეორე	ძმა-მ	პირველ-მა	წიგნ-მა
მიც.	მეორე	ძმა-ს	პირველ	წიგნ-ს
ნათ.	მეორე	ძმ-ის	პირველ-ი	წიგნ-ის
მოქმ.	მეორე	ძმ-ით	პირველ-ი	წიგნ-ით
ვით.	მეორე	ძმა-დ	პირველ	წიგნ-ად
წოდ.	(მეორე	ძმა-ო)	(პირველ-ო	წიგნ-ო)

სახ.	ორ-ი	მილიონ	ხუთას	მეშვიდე	კაც-ი
მოთხრ.	ორ-ი	მილიონ	ხუთას	მეშვიდე	კაც-მა
მიც.	ორ-ი	მილიონ	ხუთას	მეშვიდე	კაც-ს
ნათ.	ორ-ი	მილიონ	ხუთას	მეშვიდე	კაც-ის
მოქმ.	ორ-ი	მილიონ	ხუთას	მეშვიდე	კაც-ით
ვით.	ორ-ი	მილიონ	ხუთას	მეშვიდე	კაც-ად
წოდ.	(ორ-ი	მილიონ	ხუთას	მეშვიდე	კაც-ო)

პრეპოზიციური მსაზღვრელის ფუნქციით გამოყენებული **მეშვიდე-მერვე (VII-VIII)** ტიპის რიცხვითი სახელები ისე ეთანხმებიან საზღვრულს ბრუნვაში, როგორც ფუძემოგონიანი ზედსართავები, ხოლო საზღვრულის რიცხვი დამოკიდებულია იმაზე, თუ რა იგულისხმება კომპოზიტი მსაზღვრელის ნაწილებად – **მეშვიდე და მერვე** თუ **მეშვიდე ან მერვე**. პირველ შემთხვევაში (**მეშვიდე და მერვე**) საზღვრული მრავლობით რიცხვში დაისმის, მეორეში კი (**მეშვიდე ან მერვე**) – მხოლობითში: „**მეშვიდე-მერვე (VII-VIII) საუკუნეებში** თავისუფალი გლეხები უკვე კარგავენ თავიანთ მიწებს“, შდრ., „ეს ძეგლი **მეშვიდე-მერვე (VII-VIII) საუკუნეში** უნდა იყოს აგებული“.

სახ.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-ებ-ი
მოთხრ.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-ებ-მა
მიც.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-ებ-ს
ნათ.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-ებ-ის
მოქმ.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-ებ-ით
ვით.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-ებ-ად
ნოდ.	(მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-ებ-ო)

სახ.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე
მოთხრ.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-მ
მიც.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-ს
ნათ.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნ-ის
მოქმ.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნ-ით
ვით.	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-დ
ნოდ.	(მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII	საუკუნე-ვ)

პრეპოზიციურ მსაზღვრელად წარმოდგენილ რიცხვით რიცხვით სახელთან საზღვრული წევრი შესაძლებელია მრავლობითი რიცხვის ფორმითაც გამოიხატოს გარკვეულ კონტექსტებში (მაგ., როცა საუბარია რამდენიმე **მესამე, მეხუთე, მეშვიდე ...** ნომერზე თუ სხვ.). რაც შეეხება **პირველს**, მრავლობით რიცხვში დასმული საზღვრული მას არაერთგზის უდასტურდება (**პირველი ნაბიჯები/ დღეები/წიგნები...**).

სახ.	პირველ-ი	ნაბიჯ-ებ-ი	მესამე	ნომრ-ებ-ი
მოთხრ.	პირველ-მა	ნაბიჯ-ებ-მა	მესამე	ნომრ-ებ-მა
მიც.	პირველ	ნაბიჯ-ებ-ს	მესამე	ნომრ-ებ-ს
ნათ.	პირველ-ი	ნაბიჯ-ებ-ის	მესამე	ნომრ-ებ-ის
მოქმ.	პირველ-ი	ნაბიჯ-ებ-ით	მესამე	ნომრ-ებ-ით
ვით.	პირველ	ნაბიჯ-ებ-ად	მესამე	ნომრ-ებ-ად
ნოდ.	(პირველ-ო	ნაბიჯ-ებ-ო)	(მესამე	ნომრ-ებ-ო)

წილობითი რიცხვითი სახელი, რომელიც **პრეპოზიციური** მსაზღვრელის ფუნქციას ასრულებს, ისე შეენწყობა საზღვრულს ბრუნვაში, როგორც ფუძეთანხმოვნიანი ზედსართავი.

სახ.	მეათედ-ი	ნაწილ-ი
მოთხრ.	მეათედ-მა	ნაწილ-მა
მიც.	მეათედ	ნაწილ-ს
ნათ.	მეათედ-ი	ნაწილ-ის

მოქმ.	მეათედ-ი	ნანილ-ით
ვით.	მეათედ	ნანილ-ად
წოდ.	(მეათედ-ო	ნანილ-ო)

თუ მსაზღვრელ-საზღვრულის შესიტყვებაში იგულისხმება რამდენიმე სხვადასხვა სახის (სხვადასხვა „მთელის“) ნანილი (მაგ., **მეოთხედი, მესამედი...**), საზღვრული წვერი შესაძლებელია დაის-ვას მრავლობით რიცხვში, მაგ., „გამოყავით რამდენიმე მთელი სიდიდის **მეოთხედი ნანილები**“...

სახ.	მეოთხედ-ი	ნანილ-ებ-ი
მოთხრ.	მეოთხედ-მა	ნანილ-ებ-მა
მიც.	მეოთხედ	ნანილ-ებ-ს
ნათ.	მეოთხედ-ი	ნანილ-ებ-ის
მოქმ.	მეოთხედ-ი	ნანილ-ებ-ით
ვით.	მეოთხედ	ნანილ-ებ-ად
წოდ.	მეოთხედ-ო	ნანილ-ებ-ო

როცა საზღვრულის ფუნქციით გამოყენებული წილობითის **პრეპოზიციური** მსაზღვრელი რა-ოდენობითი რიცხვითი სახელია, ეს უკანასკნელი თავის საზღვრულს (წილობითს) ეთანხმება ისე, როგორც შესაბამისი ფუძის მქონე ზედსართავი.

სახ.	ორ-ი	მესამედ-ი	ცხრა	მეათედ-ი
მოთხრ.	ორ-მა	მესამედ-მა	ცხრა	მეათედ-მა
მიც.	ორ	მესამედ-ს	ცხრა	მეათედ-ს
ნათ.	ორ-ი	მესამედ-ის	ცხრა	მეათედ-ის
მოქმ.	ორ-ი	მესამედ-ით	ცხრა	მეათედ-ით
ვით.	ორ	მესამედ-ად	ცხრა	მეათედ-ად
წოდ.	(ორ-ო	მესამედ-ო)	(ცხრა	მეათედ-ო)

თუ მსაზღვრელ რაოდენობით რიცხვით სახელს (**პრეპოზიციურს**) ერთვის **-ოდე** ან **-ვე** ნან-ილაკი, ის (მსაზღვრელი) თავის საზღვრულს შეეწყობა ისე, როგორც ფუძეხმოვნიანი ზედსართავი.

სახ.	ორიოდე	სიტყვა	სამივე	მეგობარ-ი
მოთხრ.	ორიოდე	სიტყვა-მ	სამივე	მეგობარ-მა
მიც.	ორიოდე	სიტყვა-ს	სამივე	მეგობარ-ს
ნათ.	ორიოდე	სიტყვ-ის	სამივე	მეგობარ-ის
მოქმ.	ორიოდე	სიტყვ-ით	სამივე	მეგობარ-ით
ვით.	ორიოდე	სიტყვა-დ	სამივე	მეგობარ-ად
წოდ.	(ორიოდე	სიტყვა-ვ)	(სამივე	მეგობარ-ო)

საზღვრული წვერი მხოლოდობით დაისმის, თუ მსაზღვრელად წარმოდგენილია **პოსტპოზიცი-ური** რაოდენობითი რიცხვითი სახელი (ფუძეთანხმოვნიანი თუ ფუძეხმოვნიანი). ის (მსაზღვრელი) ყველა ბრუნვაში ეთანხმება თავის საზღვრულს.

სახ.	ძმა	სამ-ი	წიგნ-ი	ცხრა	ბავშვ-ი	ბევრ-ი
მოთხრ.	ძმა-მ	სამ-მა	წიგნ-მა	ცხრა-მ	ბავშვ-მა	ბევრ-მა

მიც.	ძმა-ს	სამ-ს	წიგნ-ს	ცხრა-ს	ბავშვ-ს	ბევრ-ს
ნათ.	ძმ-ის	სამ-ის	წიგნ-ის	ცხრ-ის	ბავშვ-ის	ბევრ-ის
მოქმ.	ძმ-ით	სამ-ით	წიგნ-ით	ცხრ-ით	ბავშვ-ით	ბევრ-ით
ვით.	ძმა-დ	სამ-ად	წიგნ-ად	ცხრა-დ	ბავშვ-ად	ბევრ-ად
ნოდ.	(ძმა-ო	სამ-ო)	(წიგნ-ო	ცხრა-ო)	(ბავშვ-ო	ბევრ-ო)

რიცხვითი სახელით (რაოდენობითით თუ რიგობითით) გადმოცემული ყველა ფუძეხმოვნინანი **ინვერსიული** მსაზღვრელი იკვეცება. გამონაკლისია **ცოტა**.

სახ.	წყალ-ი	ცოტა	ძმა	ცხრა	საუკუნე	ოცდამეერთე
მოთხრ.	წყალ-მა	ცოტა-მ	ძმა-მ	ცხრა-მ	საუკუნე-მ	ოცდამეერთე-მ
მიც.	წყალ-ს	ცოტა-ს	ძმა-ს	ცხრა-ს	საუკუნე-ს	ოცდამეერთე-ს
ნათ.	წყალ-ის	ცოტა-ს(ი)	ძმ-ის	ცხრ-ის	საუკუნ-ის	ოცდამეერთ-ის
მოქმ.	წყალ-ით	ცოტა-თი	ძმ-ით	ცხრ-ით	საუკუნ-ით	ოცდამეერთ-ით
ვით.	წყალ-ად	ცოტა-დ	ძმა-დ	ცხრა-დ	საუკუნე-დ	ოცდამეერთე-დ
ნოდ.	(წყალ-ო	ცოტა-ვ)	(ძმა-ო	ცხრა-ო)	(საუკუნე-ვ	ოცდამეერთე-ვ)

შენიშვნა: თანამედროვე ქართულში პოსტპოზიციური მსაზღვრელის ფუნქციით გამოყენებული რიცხვითი სახელი **მრავალი** ნათ. და მოქმ. ბრუნვებში ნაკლებად შეიკუმშავს ფუძეს: ეს არის მოთხოვნა **ხალხის მრავალის**, ან კიდევ: მოედანი სავსე იყო **ხალხით მრავალით...** შეკუმშული ვარიანტი ზმნისართის (გარემოების) ფუნქციას ასრულებს: „**მრავლად** იყვნენ მოწვეული მაზრებიდან ადგილობრივი მცხოვრებნი“ (დ. კლდ.); „იქ შენი ძმებიც **მრავლად** არიან“ (ყაზბეგი)...

ნილობითი რიცხვითი სახელი (**პოსტპოზიციური** მსაზღვრელის ფუნქციით წარმოდგენილი) ყველა ბრუნვაში დაირთავს შესაბამის ნიშნებს.

სახ.	ნაწილ-ი	მეათედ-ი
მოთხრ.	ნაწილ-მა	მეათედ-მა
მიც.	ნაწილ-ს	მეათედ-ს
ნათ.	ნაწილ-ის	მეათედ-ის
მოქმ.	ნაწილ-ით	მეათედ-ით
ვით.	ნაწილ-ად	მეათედ-ად
ნოდ.	(ნაწილ-ო	მეათედ-ო)

როცა **პოსტპოზიციურ** მსაზღვრელად გვაქვს **ორი ათასი** (ორკომპონენტინანი) ტიპის შედგენილი რიცხვითი სახელები, საზღვრულს ბრუნვაში ეთანხმება მხოლოდ ბოლო წევრი (ათასი), ხოლო პირველი ნაწილი (**ორი**) უცვლელად (სახ. ბრუნვის ფორმით) წარმოდგება ყველა ბრუნვაში.

სახ.	სტუდენტ-ი	ორ-ი	ათას-ი
მოთხრ.	სტუდენტ-მა	ორ-ი	ათას-მა
მიც.	სტუდენტ-ს	ორ-ი	ათას-ს
ნათ.	სტუდენტ-ის	ორ-ი	ათას-ის
მოქმ.	სტუდენტ-ით	ორ-ი	ათას-ით
ვით.	სტუდენტ-ად	ორ-ი	ათას-ად
ნოდ.	(სტუდენტ-ო	ორ-ი	ათას-ო)

ანალოგიური ვითარება გვექნება (მაშასადამე, საზღვრულს ბრუნვაში შეეწყობა რიცხვითი სახელის მხოლოდ ბოლო კომპონენტი) მაშინაც, როცა **პოსტპოზიციურ** მსაზღვრელად წარმოდგენილია **სამი ათას ხუთასი** (სამკომპონენტიანი), **ხუთი ათას შვიდას თხუთმეტი** (ოთხკომპონენტიანი) ტიპის შედგენილი რიცხვითი სახელები.

სახ.	სტუდენტ-ი	სამ-ი	ათას	ხუთას-ი
მოთხრ.	სტუდენტ-მა	სამ-ი	ათას	ხუთას-მა
მიც.	სტუდენტ-ს	სამ-ი	ათას	ხუთას-ს
ნათ.	სტუდენტ-ის	სამ-ი	ათას	ხუთას-ის
მოქმ.	სტუდენტ-ით	სამ-ი	ათას	ხუთას-ით
ვით.	სტუდენტ-ად	სამ-ი	ათას	ხუთას-ად
წოდ.	(სტუდენტ-ო	სამ-ი	ათას	ხუთას-ო)

სახ.	სტუდენტ-ი	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტი-ი
მოთხრ.	სტუდენტ-მა	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტი-მა
მიც.	სტუდენტ-ს	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტი-ს
ნათ.	სტუდენტ-ის	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტი-ის
მოქმ.	სტუდენტ-ით	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტი-ით
ვით.	სტუდენტ-ად	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტი-ად
წოდ.	(სტუდენტ-ო	ხუთ-ი	ათას	შვიდას	თხუთმეტი-ო)

საზღვრულს შედგენილი რიცხვითი სახელის (რომელიც **პოსტპოზიციური** მსაზღვრელის ფუნქციას ასრულებს) მხოლოდ ბოლო კომპონენტი ეთანხმება ბრუნვაში იმ შემთხვევაშიც, თუ პირველი წევრი ფუძეხმოვნია (სტუდენტი რვა ათასი...).

სახ.	სტუდენტ-ი	რვა	ათას-ი
მოთხრ.	სტუდენტ-მა	რვა	ათას-მა
მიც.	სტუდენტ-ს	რვა	ათას-ს
ნათ.	სტუდენტ-ის	რვა	ათას-ის
მოქმ.	სტუდენტ-ით	რვა	ათას-ით
ვით.	სტუდენტ-ად	რვა	ათას-ად
წოდ.	(სტუდენტ-ო	რვა	ათას-ო)

თუ **პოსტპოზიციურ** მსაზღვრელად წარმოდგენილი შედგენილი რიცხვითი სახელის ბოლო კომპონენტი ფუძეხმოვნია (სტუდენტი ორი ათას რვა...), ბრუნვის ნიშნებს (ამ შემთხვევაშიც) დაირთავს ეს უკნასკნელი (რვა...) და, ჩვეულებრივ, შეიკვეცება ნათ. და მოქმ. ბრუნვებში. ანალოგიური ვითარება გვექნება მაშინაც, როცა შედგენილი რიცხვითი სახელი რიგობითია (**კაცი ორი ათას მეხუთე**).

სახ.	სტუდენტ-ი	ორ-ი	ათას	რვა	კაც-ი	ორ-ი	ათას	მეხუთე
მოთხრ.	სტუდენტ-მა	ორ-ი	ათას	რვა-მ	კაც-მა	ორ-ი	ათას	მეხუთე-მ
მიც.	სტუდენტ-ს	ორ-ი	ათას	რვა-ს	კაც-ს	ორ-ი	ათას	მეხუთე-ს
ნათ.	სტუდენტ-ის	ორ-ი	ათას	რვა-ის	კაც-ის	ორ-ი	ათას	მეხუთე-ის
მოქმ.	სტუდენტ-ით	ორ-ი	ათას	რვა-ით	კაც-ით	ორ-ი	ათას	მეხუთე-ით
ვით.	სტუდენტ-ად	ორ-ი	ათას	რვა-დ	კაც-ად	ორ-ი	ათას	მეხუთე-დ
წოდ.	(სტუდენტ-ო	ორ-ი	ათას	რვა-ო)	(კაც-ო	ორ-ი	ათას	მეხუთე-ვ)

პოსტპოზიციური მსაზღვრელის ფუნქციით დასტურდება აგრეთვე **ორი მილიონი, სამი მილიარდი ...** ტიპის შედგენილი რიცხვითი სახელები. ასეთ შემთხვევებში საზღვრულს ყველა ბრუნვაში ეთანხმება მსაზღვრელის ბოლო კომპონენტი (**მილიონი, მილიარდი...**), ხოლო პირველი ნაწილი (**ორი, სამი...**) ბრუნვის ნიშნებს სრულად დაირთავს სახელობითში, მოთხრობითსა და წოდებითში; მიცემითსა და ვითარებითში ფუძის სახით წარმოდგება, ნათესაობითსა და მოქმედებითში კი ჩამოეკვეცება ბრუნვისნიშნისეული თანხმონითი ელემენტები.

სახ.	კაც-ი	ორ-ი	მილიონ-ი	კაც-ი	სამ-ი	მილიარდ-ი
მოთხრ.	კაც-მა	ორ-მა	მილიონ-მა	კაც-მა	სამ-მა	მილიარდ-მა
მიც.	კაც-ს	ორ	მილიონ-ს	კაც-ს	სამ	მილიარდ-ს
ნათ.	კაც-ის	ორ-ი	მილიონ-ის	კაც-ის	სამ-ი	მილიარდ-ის
მოქმ.	კაც-ით	ორ-ი	მილიონ-ით	კაც-ით	სამ-ი	მილიარდ-ით
ვით.	კაც-ად	ორ	მილიონ-ად	კაც-ად	სამ	მილიარდ-ად
წოდ.	(კაც-ო	ორ-ო	მილიონ-ო)	(კაც-ო	სამ-ო	მილიარდ-ო)

თუ დასახელებული ტიპის შედგენილ რიცხვით სახელთა (რომლებიც **პოსტპოზიციური** მსაზღვრელის ფუნქციას ასრულებენ) პირველი წევრი ფუძეხმოვნია (**კაცი რვა მილიონი...**), საზღვრულს ბრუნვაში შეეწყობა მხოლოდ მეორე კომპონენტი.

სახ.	კაც-ი	რვა	მილიონ-ი
მოთხრ.	კაც-მა	რვა	მილიონ-მა
მიც.	კაც-ს	რვა	მილიონ-ს
ნათ.	კაც-ის	რვა	მილიონ-ის
მოქმ.	კაც-ით	რვა	მილიონ-ით
ვით.	კაც-ად	რვა	მილიონ-ად
წოდ.	(კაც-ო	რვა	მილიონ-ო)

როცა შედგენილი რიცხვითი სახელი (**პოსტპოზიციური** მსაზღვრელის ფუნქციით გამოყენებული) წარმოდგენილია ორზე მეტი კომპონენტით (**ხუთი მილიონ რვაასი, სამი მილიარდ ექვსასი ათას ოცდარვა...**), ბრუნვის ნიშნებს დაირთავს მხოლოდ ბოლო წევრი – ფუძეთანხმონიანიც და ფუძეხმოვნიაიც.

სახ.	კაც-ი	ხუთ-ი	მილიონ	რვაას-ი
მოთხრ.	კაც-მა	ხუთ-ი	მილიონ	რვაას-მა
მიც.	კაც-ს	ხუთ-ი	მილიონ	რვაას-ს
ნათ.	კაც-ის	ხუთ-ი	მილიონ	რვაას-ის
მოქმ.	კაც-ით	ხუთ-ი	მილიონ	რვაას-ით
ვით.	კაც-ად	ხუთ-ი	მილიონ	რვაას-ად
წოდ.	(კაც-ო	ხუთ-ი	მილიონ	რვაას-ო)

სახ.	კაც-ი	სამ-ი	მილიარდ	ექვსას-ი	ათას	ოცდარვა
მოთხრ.	კაც-მა	სამ-ი	მილიარდ	ექვსას-ი	ათას	ოცდარვა-მ
მიც.	კაც-ს	სამ-ი	მილიარდ	ექვსას-ი	ათას	ოცდარვა-ს
ნათ.	კაც-ის	სამ-ი	მილიარდ	ექვსას-ი	ათას	ოცდარვ-ის
მოქმ.	კაც-ით	სამ-ი	მილიარდ	ექვსას-ი	ათას	ოცდარვ-ით

ვით.	კაც-ად	სამ-ი	მილიარდ	ექვსას-ი	ათას	ოცდარვა-დ
წოდ.	(კაც-ო	სამ-ი	მილიარდ	ექვსას-ი	ათას	ოცდარვა-ვ)

პოსტპოზიციური მსაზღვრელის ფუნქციით გამოყენებული ფუძეგაორკეცებული რიცხვითი სახელები – ფუძეთანხმოვნიათნნი თუ ფუძეხმოვნიათნნი (**სამ-სამი, რვა-რვა...**) – ყველა ბრუნვაში დაირთავენ შესაბამის ნიშნებს.

სახ.	ბავშვ-ი	სამ-სამ-ი	ბავშვ-ი	რვა-რვა
მოთხრ.	ბავშვ-მა	სამ-სამ-მა	ბავშვ-მა	რვა-რვა-მ
მიც.	ბავშვ-ს	სამ-სამ-ს	ბავშვ-ს	რვა-რვა-ს
ნათ.	ბავშვ-ის	სამ-სამ-ის	ბავშვ-ის	რვა-რვ-ის
მოქმ.	ბავშვ-ით	სამ-სამ-ით	ბავშვ-ით	რვა-რვ-ით
ვით.	ბავშვ-ად	სამ-სამ-ად	ბავშვ-ად	რვა-რვა-დ
წოდ.	(ბავშვ-ო	სამ-სამ-ო)	(ბავშვ-ო	რვა-რვა-ო)

თუ **პოსტპოზიციურ** მსაზღვრელად წარმოდგენილია **შვიდი-ათი** ტიპის რიცხვითი სახელი (მაშასადამე, როცა პირველი კომპონენტი სახ. ბრუნვის ფორმით დასტურდება), საზღვრულს ყველა ბრუნვაში ეთანხმება კომპოზიტის მეორე ნაწილი (**ათი**), ხოლო პირველი კომპონენტი (**შვიდი**) ბრუნვის ნიშნებს სრულად დაირთავს სახელობითში, მოთხრობითსა და წოდებითში; მიცემითსა და ვითარებითში ფუძის სახით წარმოდგება, ნათესაობითსა და მოქმედებითში კი შეინარჩუნებს ბრუნვისნიშნისეულ **ი** ხმოვნით ელემენტს.

სახ.	კაც-ი	შვიდ-ი-ათ-ი
მოთხრ.	კაც-მა	შვიდ-მა-ათ-მა
მიც.	კაც-ს	შვიდ-ათ-ს
ნათ.	კაც-ის	შვიდ-ი-ათ-ის
მოქმ.	კაც-ით	შვიდ-ი-ათ-ით
ვით.	კაც-ად	შვიდ-ათ-ად
წოდ.	(კაც-ო	შვიდ-ო-ათ-ო)

როცა **პოსტპოზიციურ** მსაზღვრელად გვაქვს **შვიდი-რვა** ტიპის რიცხვითი სახელი (მაშასადამე, პირველი წევრი სახ. ბრუნვის ფორმითაა წარმოდგენილი), კომპოზიტის მეორე ნაწილი (**რვა**) ყველა ბრუნვაში დაირთავს ნიშნებს, პირველი კომპონენტი (**შვიდი**) კი სრულად ეთანხმება საზღვრულს სახელობითში, მოთხრობითსა და წოდებითში; ნათესაობითსა და მოქმედებითში ჩამოეკვეცება ბრუნვისნიშნისეული თანხმოვნითი ნაწილი, ხოლო მიცემითსა და ვითარებითში ფუძის სახით დაუკავშირდება საზღვრულს.

სახ.	სტუდენტ-ი	შვიდ-ი-რვა
მოთხრ.	სტუდენტ-მა	შვიდ-მა-რვა-მ
მიც.	სტუდენტ-ს	შვიდ-რვა-ს
ნათ.	სტუდენტ-ის	შვიდ-ი-რვ-ის
მოქმ.	სტუდენტ-ით	შვიდ-ი-რვ-ით
ვით.	სტუდენტ-ად	შვიდ-რვა-დ
წოდ.	(სტუდენტ-ო	შვიდ-ო-რვა-ო)

რვა-ცხრა ტიპის **პოსტპოზიციური** მსაზღვრელის შემთხვევაში ბრუნვის ნიშნებს დაირთავს კომპოზიტის მხოლოდ მეორე ნაწილი (**ცხრა**).

სახ.	მოსწავლე	რვა-ცხრა
მოთხრ.	მოსწავლე-მ	რვა-ცხრა-მ
მიც.	მოსწავლე-ს	რვა-ცხრა-ს
ნათ.	მოსწავლ-ის	რვა-ცხრ-ის
მოქმ.	მოსწავლ-ით	რვა-ცხრ-ით
ვით.	მოსწავლე-დ	რვა-ცხრა-დ
წოდ.	(მოსწავლე-ვ	რვა-ცხრა-ო)

ანალოგიური ვითარება გვექნება მაშინაც, როცა კომპოზიტის პირველი წევრი ფუძეხმოვნია ანია, ხოლო მეორე – ფუძეთანხმოვნია (**მეგობარი ცხრა-ათი**).

სახ.	მეგობარ-ი	ცხრა-ათ-ი
მოთხრ.	მეგობარ-მა	ცხრა-ათ-მა
მიც.	მეგობარ-ს	ცხრა-ათ-ს
ნათ.	მეგობრ-ის	ცხრა-ათ-ის
მოქმ.	მეგობრ-ით	ცხრა-ათ-ით
ვით.	მეგობრ-ად	ცხრა-ათ-ად
წოდ.	(მეგობარ-ო	ცხრა-ათ-ო)

პოსტპოზიციური მსაზღვრელის ფუნქციით გამოყენებული **მეშვიდე-მერვე (VII-VIII)** ტიპის რიცხვითი სახელები ყველა ბრუნვაში დაირთავენ შესაბამის ნიშნებს (იგულისხმება კომპოზიტის მეორე ნაწილი), ხოლო საზღვრულის რიცხვი დამოკიდებულია იმაზე, თუ რა იგულისხმება კომპოზიტი მსაზღვრელის ნაწილებად – **მეშვიდე** და **მერვე** თუ **მეშვიდე** ან **მერვე**. პირველ შემთხვევაში (**მეშვიდე** და **მერვე**) საზღვრული მრავლობით რიცხვში დაისმის, მეორეში კი (**მეშვიდე** ან **მერვე**) – მხოლოდბითში.

სახ.	საუკუნე-ებ-ი	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII
მოთხრ.	საუკუნე-ებ-მა	მეშვიდე-მერვე-მ	/ VII-VIII-მ
მიც.	საუკუნე-ებ-ს	მეშვიდე-მერვე-ს	/ VII-VIII-ს
ნათ.	საუკუნე-ებ-ის	მეშვიდე-მერვე-ის	/ VII-VIII-ის
მოქმ.	საუკუნე-ებ-ით	მეშვიდე-მერვე-ით	/ VII-VIII-ით
ვით.	საუკუნე-ებ-ად	მეშვიდე-მერვე-დ	/ VII-VIII-დ
წოდ.	(საუკუნე-ებ-ო	მეშვიდე-მერვე-ვ	/ VII-VIII-ვ)

სახ.	საუკუნე	მეშვიდე-მერვე	/ VII-VIII
მოთხრ.	საუკუნე-მ	მეშვიდე-მერვე-მ	/ VII-VIII-მ
მიც.	საუკუნე-ს	მეშვიდე-მერვე-ს	/ VII-VIII-ს
ნათ.	საუკუნ-ის	მეშვიდე-მერვე-ის	/ VII-VIII-ის
მოქმ.	საუკუნ-ით	მეშვიდე-მერვე-ით	/ VII-VIII-ით
ვით.	საუკუნე-დ	მეშვიდე-მერვე-დ	/ VII-VIII-დ
წოდ.	(საუკუნე-ვ	მეშვიდე-მერვე-ვ	/ VII-VIII-ვ)

ინვერსიულ მსაზღვრელად დასტურდება აგრეთვე **-ოდე** და **-ვე-** ნაწილაკიანი რიცხვითი სახელები (ფუძეუკვეცელნი), რომლებიც ყველა ბრუნვაში ეთანხმებიან თავიანთ საზღვრულებს.

სახ.	სიტყვა	ორიოდე	მეგობარ-ი	სამივე
მოთხრ.	სიტყვა-მ	ორიოდე-მ	მეგობარ-მა	სამივე-მ
მიც.	სიტყვა-ს	ორიოდე-ს	მეგობარ-ს	სამივე-ს
ნათ.	სიტყვ-ის	ორიოდე-ს(ი)	მეგობრ-ის	სამივე-ს(ი)
მოქმ.	სიტყვ-ით	ორიოდე-თი	მეგობრ-ით	სამივე-თი
ვით.	სიტყვა-დ	ორიოდე-დ	მეგობრ-ად	სამივე-დ
ნოდ.	(სიტყვა-ვ	ორიოდე-ვ)	(მეგობარ-ო	სამივე-ვ)

ნარიან მრავლობითში დასმულ საზღვრულს **პოსტპოზიციური** მსაზღვრელი (რაოდენობითი თუ რიგობითი რიცხვითი სახელით წარმოდგენილი) რიცხვშიც შეეწყობა (**ძმანი სამნი, ყვავილნი მრავალნი, სიტყვანი პირველნი...**): „**გუშაგნი ბევრნი** თვითოსა მცველად / გვყვან ნების წარმტაცველად“ (ალ. ჭავჭავაძე).

ლიტერატურა

1. არაბული ავთ., ქართული მეტყველების კულტურა, თბილისი, 2004.
2. აფრიდონიძე შ., ჩვენი ენა ქართული, თბილისი, 2009.
3. დავითიანი ა., ქართული ენის სინტაქსი, თბილისი, 1973.
4. თანამედროვე ქართული ენა, მორფოლოგია, გ. გოგოლაშვილის საერთო რედაქციით, თბილისი, 2011.
5. კვაჭაძე ლ., თანამედროვე ქართული ენის სინტაქსი, თბილისი, 2010.
6. კვაჭაძე ლ., ქართული ენა, თბილისი, 2018.
7. ლეჟავა ლ., მსაზღვრელი სახელის შეთანხმება საზღვრულთან მრავლობით რიცხვში, თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმები, თბილისი, 1970.
8. შანიძე ა., ქართული ენის გრამატიკის საფუძვლები, მორფოლოგია, თბილისი, 1973.
9. ჩიქობავა არნ., ქართული ენის ზოგადი დახასიათება, თბილისი, 1998.
10. ჯანაშია ს., მსაზღვრელი სახელის შეთანხმება საზღვრულთან ბრუნვაში (წითელი დროშის თუ წითელ დროშის?), თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმები, თბილისი, 1970.